

TÖK KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

ELŐTERJESZTÉSEK FEDŐLAPJA

<i>A testületi ülés időpontja:</i>	2026. május 26.
<i>Az előterjesztés címe, tárgya:</i>	Javaslat a felülvizsgált Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadására
<i>Előterjesztő:</i>	Csákvári Rita polgármester
<i>Döntéshozatal:</i>	Minősített többség / Névszerinti szavazás / Titkos szavazás
<i>Az előterjesztést előkészítette:</i>	Oláhné Veréb Csilla igazgatási ügyintéző
<i>Az előterjesztés nyílt/zárt ülésen tárgyalandó:</i>	<u>Nyílt ülés</u> / Zárt ülés
<i>Zárt ülés elrendelésének indoka:</i>	-
<i>Melléletek száma, megnevezése:</i>	3 db jegyzőkönyv, Intézkedési Terv és a Helyi Esélyegyenlőségi Program
<i>Véleményező Bizottság:</i>	Humán és Szociális Bizottság
<i>Egyéb véleményező szerv:</i>	-
<i>Törvényességi ellenőrzést végezte:</i>	Babjáné Bocsok Anna jegyző dr. Szelicsán-Szajáni Laura aljegyző
<i>Az előterjesztés előzetesen egyeztetve:</i>	
<i>A napirendi ponthoz meghívást kapott:</i>	
<i>Az előterjesztéshez kapcsolódó ügyirat iktatószáma:</i>	

Tök Község Önkormányzat

2073 Tök, Fő u. 1.

3. napirendi pont

Tisztelt Képviselő-testület!
Tisztelt Bizottság!

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (Ebktv.) 31. §-a rendelkezik a helyi esélyegyenlőségi programokról. A törvény 31. § (1) bekezdése szerint a **települési önkormányzat ötévente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot** fogad el, amelyet a 31. § (4) bekezdése értelmében **kétévente át kell tekinteni és szükség esetén felül kell vizsgálni**.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a helyi esélyegyenlőségi programban **helyzetelemzést** kell készíteni a **hátrányos helyzetű társadalmi csoportok** – különös tekintettel a **nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek**, valamint a **gyermekek és idősek csoportjára** – **oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről**, illetve a helyzetelemzésen alapuló **intézkedési tervben meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket**. A helyi esélyegyenlőségi programot az Ebktv. és a felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározott szempontok és eljárásrend, valamint azok figyelembevételével a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter által, az általa vezetett minisztérium honlapján közzétett módszertani útmutató alapján kell elkészíteni.

Az Ebktv. 31. § (4) bekezdése kimondja, hogy „*a helyi esélyegyenlőségi program időarányos megvalósulását, illetve a (2) bekezdésben meghatározott helyzet esetleges megváltozását kétévente át kell tekinteni, az áttekintés alapján szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni, illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet az új helyzetnek megfelelően kell módosítani.*”

Tök Község Önkormányzata Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programját (továbbiakban: HEP) a 139/2023 (XII. 14.) határozatával fogadta el a 2024-2028 évekre vonatkozóan.

A HEP kétévente előírt áttekintése során meg kell vizsgálni, hogy a HEP-ben vállalt célokat sikerült-e teljesíteni. Az idei évben a Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálata esedékes, ezért gondoskodnunk kell a felülvizsgálatának előkészítéséről és elfogadásáról.

A felülvizsgálat keretében 2026. április 23-án HEP fórumot tartottunk, ahová meghívtuk az együttműködő és az intézkedési terv megvalósításába bevont partnereket. Az ülésről jegyzőkönyv készült.

A törvény értelmében a felülvizsgálatot megelőzi a HEP áttekintése, amelynek kimenetele kétféle lehet:

- a. Az áttekintést követően arra a következtetésre jut az önkormányzat, hogy felülvizsgálat nem szükséges. Ebben az esetben a képviselő-testületnek szükséges arról határoznia, hogy az Ebktv.-ben foglaltaknak megfelelően, a HEP kétévente előírt áttekintésének eleget tettek, a HEP-et változatlan formában elfogadták. A képviselő-testület határozatát fel kell tölteni a HEP-ek elkészítésének és felülvizsgálat nyomon követésének támogatására létrehozott

Tök Község Önkormányzat

2073 Tök, Fő u. 1.

szoftver (hep.tkki.hu) dokumentumai közé, ahogyan azt a nyilatkozatot is, amely arra vonatkozik, hogy felülvizsgálat nem történt.

- b. A HEP áttekintését követően döntés születik a HEP felülvizsgálatáról.

A törvény által előírt kötelező áttekintés megtörtént. A felülvizsgálatnak ki kell terjednie arra, hogy a helyzetelemzés továbbra is helytálló-e, illetve a lejárt határidejű intézkedések teljesültek-e. A HEP-ben szereplő táblázatok adatait a beazonosított problémák és fejlesztési lehetőségek szerint aktualizáltuk.

Az aktualizált módosítások rövid összefoglalása:

Jelentős előrehaladás történt az intézkedési tervben meghatározott pontokban, több településszintű probléma megoldása folyamatban van pályázatok útján. A felmerült problémák megoldása még nem teljesen valósult meg.

Az Intézkedési Tervből nem került törlésre intézkedés.

Új intézkedések:

- Közbiztonság: Közbiztonság növelése kamerarendszer kiépítésével.
- Nyitott kapuk és kertek: A Töki Települési Értéktár Bizottság szervezésében megrendezett Nyitott kapuk és kertek rendezvény.

Átsorolásra került intézkedések:

- 3. II. Ütem Hunyadi János utca fejlesztése, átkerült a 2. pont utak, hidak javítása pontba.
- 5. Közterületi járdák pótlása átsorolásra került az 1. pont járda felújításba.
- 10. Gyalogátkelőhely közvilágítással való ellátása átkerült a 9. pont gyalogátkelőhely létesítése pontba.

Mindezekre figyelemmel javaslom, hogy a felülvizsgálat alapján módosított HEP elfogadására a 2024-2028 évekre vonatkozóan, amely az előterjesztéshez csatolásra került.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a napirendet tárgyalja meg és a határozati javaslatot fogadja el.

Határozati javaslat:

Tök Község Önkormányzata Képviselő-testületének .../2026. (....) határozata a felülvizsgált Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadásáról

Tök Község Önkormányzata Képviselő-testülete

1. az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (4) bekezdése, valamint a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet

Tök Község Önkormányzat

2073 Tök, Fő u. 1.

6. § (1) bekezdése alapján áttekintette és felülvizsgálta Tök Község Önkormányzata 2024-2028. évre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programját, a határidőre megvalósult intézkedések teljesítését, az Intézkedési Tervet,
2. Tök Község Önkormányzata 2024-2028. évre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programjának 2026. évi felülvizsgálatát, a felülvizsgált Helyi Esélyegyenlőségi Programot az Intézkedési Tervvel egységes szerkezetben a határozat melléklete szerinti tartalommal elfogadja,
 3. felkéri a polgármestert, hogy a 2. pontban foglalt döntésének megfelelően a módosított Helyi Esélyegyenlőségi Programot az Önkormányzat nevében írja alá és tegye meg a szükséges intézkedéseket az Intézkedési Tervben foglalt feladatok végrehajtása érdekében és
 4. felkéri a polgármestert, hogy a 2. pontban foglalt döntéséről értesítse a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóságot és gondoskodjon a módosított Helyi Esélyegyenlőségi Programnak a település honlapján történő közzétételéről.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester

Tök, 2026. május 15.

Csákvári Rita
polgármester

J E G Y Z Ő K Ö N Y V

HEP Fórum

Tök Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának felülvizsgálatával kapcsolatban

2026. április 23-án

megtartott üléséről.

J E G Y Z Ő K Ö N Y V

Készült: 2026. április 23-án 11.00 órai kezdettel a Töki Petőfi Emlékkönyvtár és Művelődési Ház termében, 2073 Tök Kútvölgy 15. szám alatt.

Jelen vannak: jelenléti ív szerint.

Tárgy: HEP Fórum-Tök Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának felülvizsgálatához.

A meghívót a jegyzőkönyv 1. sz. melléklete tartalmazza.

A jelenléti ívet a jegyzőkönyv 2. sz. melléklete tartalmazza.

dr. Szelicsán-Szajáni Laura aljegyző köszöntötte a meghívottakat. Elmondta, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatának célja annak megállapítása, hogy az esélyegyenlőségi programban előírt intézkedések megvalósultak-e, szükséges-e új intézkedések előírása vagy a meglévők módosítása, illetőleg, hogy biztosítsa az önkormányzat és intézménye, valamint a civil szervezetek közötti konzultációt.

Aljegyző Asszony felkérte Lajtai-Kadocsa Klára esélyegyenlőségi referenst a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság részéről, az intézkedési tervek ismertetésére.

Hozzászólások:

1. pont járda felújítás:

Csákvári Rita polgármester elmondta, hogy a Versenyképes Járások program keretében folyamatban van a pályázat.

2-3. pont utak, hidak javítása:

Csákvári Rita elmondta, hogy a Magyar Falu Program keretében jelenleg elbírálás alatt van a Hunyadi utca felújításának terve.

4. pont bölcsődei ellátás hiánya:

dr. Szelicsán-Szajáni Laura aljegyző elmondta, hogy ezügyben történt igényfelmérés, 1 jelentkező volt, nem kötelező feladatellátás.

6. pont Művelődési Ház-mozgáskorlátozott illemhely:

Csákvári Rita elmondta, hogy a Magyar Falu Program keretében folyamatban van a pályázat elbírálása.

7. pont Helytörténeti Múzeum épület felújítása:

Csákvári Rita elmondta, hogy a tető szerkezete javításra került, fűtési lehetőség van.

8-9. pont gyalogátkelőhely létesítése:

Csákvári Rita elmondta, hogy folyamatban van a kivitelezés, nyertes pályázatból. Körülbelül 2 hét és elkészül.

10. pont szolgálati lakás kialakítása:

Csákvári Rita elmondta, hogy jelenleg nincs lehetőség erre, tekintettel arra, hogy az önkormányzat tulajdonában lévő ingatlan rossz állapotban van.

11. pont járványkórház felújítása:

Csákvári Rita elmondta, hogy a járványkórház összedőlt, ezért elbontásra került folyamatban van az Értéktár Bizottság javaslata alapján a felépítésének a tervezése.

12. pont óvodai férőhely bővítése, óvodai minicsoport kialakítása:

Csákvári Rita elmondta, hogy igényfelmérés készült, de kevés az igény rá.

Wollner Judit védőnő elmondta, hogy jelenleg 8 fő részesül terhesgondozásban Tök községben.

13. pont bicikli útszakasz tervezése

Csákvári Rita elmondta, hogy Perbál-Tök összekötő bicikli út tervezése folyamatban van.

14. pont szűrővizsgálatok megszervezése:

Goldmann Tamás művelődési ház vezető elmondta, hogy a szűrőbuszok térítése nagyon magas, ezt nem tudja az önkormányzat finanszírozni, valamint tájékoztatta az egybegyűlteket, hogy minden év végén, december hónapban tüdőszűrést szervez az önkormányzat melyen szép számmal vesznek részt a lakosok.

15. pont egészségügyi és rehabilitációs intézményhez történő eljutás

Német Judit a Híd családsegítő munkatársa elmondta, hogy az önkormányzat minden esetben segít az ilyen kérelmek ügyében.

16. pont adományok gyűjtése

Magony Anita a Gyermekbarát Egyesülettől elmondta, hogy minden évben gyűjtést rendeznek a rászoruló gyermekek részére. Márton Atya is jelezte, hogy a katolikus egyház is szervez gyűjtést minden évben.

Németh Judit elmondta, hogy problémás az olyan lakos segítése akinek lakcímkártyájában nem szerepel Tök lakcímként.

17. pont közfoglalkoztatottak bővítése

Wollner István református lelkész elmondta, hogy jelenleg nincs közfoglalkoztatottjuk, de terveznek felvenni 1 főt a református egyház részéről.

18. pont tinédzserek részére közösségépítő, szabadidős programok tervezése

Goldmann Tamás elmondta, hogy a művelődési házban több program van pl. táncház, szüreti bál. Fogarasi Réka elmondta, hogy a könyvtár részéről próbálja

bevonni a fiatalokat, úgy, hogy idősök részére házhoz viszik a kölcsönzött könyveket.

Wollner István havi egy filmvetítést említett, valamint nyári táborokat.

Németh Judit is tájékoztatott arról mindenkit, hogy az általuk szervezett nyári táborban is mindig van töki lakosú fiatal, valamint Márton Atya is elmondta, hogy a katolikus táborban szintén.

19. pont kiskorúak részére szabadidős, szünidős programok szervezése

Fogarasi Réka elmondta, hogy a könyvtár részéről mesefoglalkozást, diavetítést és különböző foglalkozásokat tart.

Goldsmann Tamás elmondta, hogy baba-mama klub működik Tökön.

Elhangzott még a fórumon, hogy a nyitott kertek, nyitott kapuk program nagy érdeklődéssel került megrendezésre az értéktár bizottság szervezésében.

Nyugdíjas klub jelenleg nincs Tökön, de szükség lenne rá.

Az önkormányzatnak van pár darab varrógépe ezzel meg lehetne szólítani az időseket.

Az 50 órás közösségi szolgálat keretében pedig a fiatalokat kellene bevonni az idősekkel kapcsolatos programokba.

Jelenleg nagy sikere van a heti gyógytornának.

Két új pont került be az intézkedési tervbe:

- Nyitott kertek, nyitott házak program.
- Közbiztonság. (kamerarendszer)

Végül Lajtai-Kadocsa Klára megköszönte a megjelentek hozzászólásait és részvételét a fórumon.

Összegzés

A HEP fórum megtárgyalta Tök Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának felülvizsgálatát, megállapította, hogy jelentős előrelépések történtek az intézkedési tervben meghatározott pontokban, azonban a felmerült problémák megoldása még nem teljesen valósult meg.

Oláhné Veréb Csilla
igazgatási ügyintéző

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés és sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetleírás, a következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása a országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködés bemutatása

0. Település szintű probléma

1	járda felújítás	jó minőségű járdák kialakítása, állapotának javítása, kiterületi járdák pótlása	meglévő járdák állapotának javítása, leromlott, felújításra szorulóknak, kiterületen járdák pótlása	nem releváns	nem releváns	Járda felújításhoz és önkormányzat pótjához kapcsolódó tervek készítése, felújítás kivitelezése. Versenyképes Járások Programban folytatásban van az elbírálása	2028. 12. 14. (csütörtök)	járvított járda hossza	pénzügyi forrás	Fenntartható. Folyamatos.	Nem releváns.
2	utak, hidak javítása	kátyúk megszüntetése, út minőségének javítása, árkok kialakítása, II. ütem Hunyadi János utca fejlesztés	Kátyúk megszüntetése, út minőségének javítása, árkok kialakítása. II. ütem Hunyadi János utca fejlesztése.	nem releváns	nem releváns	Útkarbantartások elvégzése. Magyar Falu Program Hunyadi János utca fejlesztése II. ütem. Szilárd útburkolat kialakítása. Elbírálásra vár a pályázat. Belterületi híd nincs.	2028. 12. 14. (csütörtök)	járvított utak hossza	pénzügyi forrás Magyar Falu Pályázati Program.	fenntartható	nem releváns
3	II. ütem Hunyadi utca fejlesztés	teljeskörűen kialakított szilárd útburkolatok járdával kiegészítve a településen				önkormányzat	2028. 12. 31. (vasárnap)				
4	bölcsődei ellátás hiánya	bölcsődei ellátás biztosítása intézményekkel	Bölcsődei ellátás biztosítása intézményekkel	nem releváns	nem releváns	Képviselő-testületi döntés az ellátás bevezetéséről,	2028. 12. 14. (csütörtök)	1	humán/pénzügyi források	fenntartható	nem releváns

	történő szerződésalkötés útján, bölcsődei ellátás támogatása a gyermekek magánintézményben történő elhelyezésével	történő szerződésalkötés útján, bölcsődei ellátás támogatása, a gyermekek magánintézményben történő elhelyezésével.		anyag/ források biztosításáról. igényfelmérés történt.						
5	közterületi járdák építése az akadálymentes és biztonságos közlekedés érdekében	Járdák építése a biztonságos és akadálymentes közlekedés érdekében.	nem releváns	nem releváns Tervezés, pályázás járdaépítési tevékenységre.	önkormányzat	2028. 12. 31. (vasárnap)	Épített járdák hossza.	pénzügyi/technikai források	Fenntartható külső források bevonásával.	nem releváns
6	Művelődési Ház - mozgáskorlátozottak számára	belső átalakítással történő kialakítás	nem releváns	nem releváns női és férfi mellékhelyiségben egy-egy akadálymentes illemhely kialakítása Magyar Falu Pályázat, elbírására vár.	önkormányzat	2028. 12. 14. (csütörtök)	akadálymentes illemhely kialakítása, műszaki átadás-átvétel, jegyzőkönyv	humán/pénzügyi/technikai források	fenntartható	nem releváns
7	Helytörténeti múzeum épület felújítása	az épület felújítása, állagmegóvása, vízelvezetés, fűtésrendszer kialakítása, energetikai felújítás	nem releváns	nem releváns tervezés, kivitelezés A területek javítása elkészült, fűtési lehetőség van.	önkormányzat	2028. 12. 14. (csütörtök)	műszaki átadás-átvétel	pénzügyi/technikai források	fenntartható	nem releváns
8	gyalogátkelőlétesítése	Okos zebra és/vagy lámpás gyalogátkelőhely létesítése.	nem releváns	nem releváns kivitelezés Folyamatban van a kivitelezés. Körülbelül két héten belül elkészül a lámpás gyalogátkelőhely. A közvilágítási pályázat szerint közvilágítás kialakítása a	önkormányzat	2028. 12. 14. (csütörtök)	műszaki átadás-átvétel	pénzügyi/technikai források Magyar Falu Pályázatból.	fenntartható	nem releváns

	problémák enyhítését, megoldását	problémák enyhítését, megoldását	nem releváns	nem releváns	szociális bérlakású történő átalakítása, 2023- felújítása. az önkormányzat ingatlanait erre a célnak, de jelenleg az ingatlanok lakhatatlan, felújításra szorul. Pályázatra vár vagy saját forrásra.	adománygyűjtő akciók szervezése, felhívások megjelentetése, adományok érintettekhez történő eljuttatása. Gyermekbarát egyesület, Premontrei iskola, református gyülekezet, Híd , Zsámbecki katolikus egyház, önkormányzat : adománygyűjtés!	önkormányzat, civil szervezetek, HÍD, katolikus/református egyház	2028. 12. 14. (csütörtök)	adományhoz jutók száma, dokumentáltság g. adomány átvételi jegyzék fenntartható	humán/pénzügyi/technikai források	fenntartható	nem releváns	
4	adományok gyűjtése	szociális hátrányok csökkentése	szociális hátrányok csökkentése	nem releváns	nem releváns	nem releváns	adománygyűjtő akciók szervezése, felhívások megjelentetése, adományok érintettekhez történő eljuttatása. Gyermekbarát egyesület, Premontrei iskola, református gyülekezet, Híd , Zsámbecki katolikus egyház, önkormányzat : adománygyűjtés!	önkormányzat, civil szervezetek, HÍD, katolikus/református egyház	2028. 12. 14. (csütörtök)	adományhoz jutók száma, dokumentáltság g. adomány átvételi jegyzék fenntartható	humán/pénzügyi/technikai források	fenntartható	nem releváns
5	közfoglalkoztatottak bővítése	közfoglalkoztatottak számának növelés	közfoglalkoztatottak számának növelés	nem releváns	nem releváns	nem releváns	munkaadó-piaci programok és szolgáltatások biztosítása, igénybevételeük ösztönzése Református egyház tervez 1 főt felvenni közfoglalkoztatásra .	önkormányzat	2028. 12. 14. (csütörtök)	munkanélküliség csökkentése	humán/pénzügyi források	közfoglalkoztatottak száma, dokumentáltsága, finanszírozási szerződés fenntartható	nem releváns

II. A gyermekek esélyegyenlősége

1	tinédzserek részére közösségépítő, szabadidős programok szervezése	tinédzsereket vonzó programok megléte	tinédzsereket vonzó programok megléte	nem releváns	nem releváns	tinédzsereket vonzó programok szervezése. Művelődési ház: táncház, szüreti bál, foglalkozások, sportfoglalkozások. Könyvtár: foglalkozások. Híd: nyári táborok. Református egyház: filmklub, tábor. Katolikus egyház: tábor	polgármester/iskola igazgató	2026. 06. 30. (kedd)	programok száma, jelenléti források ívek	pénzügyi/humán források	fenntartható	nem releváns
2	kiskorúak részére változatos szabadidős, szünidős programok fejlesztések szervezése	szünidei programok, fejlesztések megléte	változatos szünidei programok, fejlesztések megléte	nem releváns	nem releváns	több szabadidős, sport, tanulást segítő vagy fejlesztő program szervezése (tanulócsoportok, kézműves délutánok, közösségi kirándulás stb.) programszervezésbe bevonhatók körének meghatározása (könyvtár, civil szervezetek, helyi szociális szervezetek, óvoda, általános iskola), helyszínt az önkormányzat a helyiségek felajánlásával biztosítja. Óvoda: utazó gyógypedagógus, pszichológus. Iskola: foglalkozások. Művelődési ház: gyermeknap. Híd:	polgármester, iskola igazgató, óvoda vezető, civil szervezetek	2026. 12. 31. (csütörtök)	több program, nyári táborok, feljegyzés a résztvevők számáról	pénzügyi/humán források	fenntartható külső források bevonásával	nem releváns

									pszichológus, gyógypedagógia. Nyári táborok: Gyermekbarát egyesület, művelődési ház. Könyvtár: diavetítés, mesefelolvasás, foglalkozások. Baba-mama kör.							
III. A nők esélyegyenlősége																
1	alacsony végzettségű nők számának csökkentése	nők iskolázottságának emelésével munkaerő piaci helyzetük javítása	nők iskolázottságának emelésével munkaerő piaci helyzetük javítása	nem releváns	nem releváns	nem releváns	oktatási, szakmai képzések, programok keresése, indítása Családsegítő tud például az önéletrajz elkészítésében segíteni. Premontrei szakképző központban vannak lehetőséget szakmát szerezni.	önkormányzat	2028. 12. 14. (csütörtök)	képzések folyamatos figyelése, sikeres pályázat esetén képzés/képzések szervezése	humán/pénzügyi források	alacsony iskolai végzettségű nők száma, dokumentáltság: KSH adatok, bázis, kimutatás fenntartható	nem releváns			
2	gyermekes anyák munkába állásának segítése	bölcsődei ellátás biztosítása partner intézményekkel történő szerződés-kötés útján, bölcsődei ellátás támogatása a gyermekek magánintézményben történő elhelyezésével	bölcsődei ellátás biztosítása partner intézményekkel történő szerződés-kötés útján, bölcsődei ellátás támogatása a gyermekek magánintézményben történő elhelyezésével	nem releváns	nem releváns	nem releváns	képviselő-testületi döntés az ellátás bevezetéséről, anyagi források biztosításáról Önkormányzatnak nincs ellátási kötelezettsége.	önkormányzat	2025. 06. 14. (szombat)	növekvő bölcsődei ellátásban részesített létszáma, ellátási szerződések megkötése az ellátó intézményekkel	humán/pénzügyi források		nem releváns			
3	Óvodai férőhely bővítése, óvodai	megfelelő létszámú (25 fő alatti) óvodás csoportok	megfelelő létszámú (25 fő alatti) óvodás csoportok	nem releváns	nem releváns	nem releváns	a jelenlegi óvoda belső átalakításával csoportszoba	önkormányzat	2028. 12. 14. (csütörtök)	gyermeklétszám növekedése jelenleg stagnál	humán/pénzügyi források	fenntartható külső források bevonásával	nem releváns			

minicsoport kialakítása	működése, 2,5 éves gyerekek felvételének lehetővé tétele, nők munkába állásának elősegítését szolgáló	működése, 2,5 éves gyerekek felvételének lehetővé tétele, nők munkába állásának elősegítését szolgáló	kialakítása Felmérésre került az igény. Nincs rá igény.						
-------------------------	---	---	--	--	--	--	--	--	--

IV. Az idősök esélyegyenlősége

1	egyedül élő idősök áldozattá válása	kevesebb idős kerületen áldozattá kerülő	kevesebb idős kerületen áldozattá kerülő	nem releváns	nem releváns kapcsolatfelvétel az illetékes rendőrséggel, felvilágosítások megszervezése	önkormányzat/HÍ D	2028. 12. 14. (csütörtök)	bűncselekmények számának csökkentése	humán	a rendőrségi adatszolgáltatás fenntartható	nem releváns
2	egészségügyi felvilágosító programok és szűrések kis száma	idősök egészségügyi felvilágosításának kiterjesztése, helyben elérhető szűrőprogramok számának emelése	idősök egészségügyi felvilágosításának kiterjesztése, helyben elérhető szűrőprogramok számának emelése	nem releváns	nem releváns egészségügyi felvilágosító programok és szűrések megszervezése Népdalkör, vartóköri, gyógytorna. Könyvtár: 50 közösségi óra keretében a diákok hához szállítják a könyvet.	önkormányzat, házi orvos, védő	2025. 12. 14. (vasárnap)		humán/pénzügyi/technikai	megvalósuló programok, szűrések száma, dokumentáltság	nem releváns
3	informatikai jártasság idősokban	felmérni az idősök informatikai jártasságát	felmérni az idősök informatikai jártasságát	nem releváns	nem releváns informatikai jártasságát kérdőív alkalmazásával 50 órás közösségi szolgálat keretei belül.	önkormányzat	2025. 12. 14. (vasárnap)	kitöltött kérdőívek száma	humán/pénzügyi/technikai	felmérés eredménye	nem releváns

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

1	adathányra fogyatékkal élők	pontos adatok megismerése a településen	pontos adatok megismerése a településen	nem releváns	nem releváns adatgyűjtéssel megismerni a kívánt információkat 12 település	önkormányzat	2028. 12. 14. (csütörtök)	fogyatékkal élők száma	humán/pénzügyi/technikai	dokumentálás fenntartható	nem releváns
---	-----------------------------	---	---	--------------	--	--------------	---------------------------	------------------------	--------------------------	---------------------------	--------------

				különleges ellátás felmérés								
2	járdák akadálymentesíté- se	akadálymentes közlekedési területek kialaktatása	akadálymentes közlekedési területek kialaktatása	nem releváns	nem releváns	e alkalmas járdaszakasza tervezetése	akadálymentesítésről önkormányzat	2028. 12. 14. (csütörtök)	sikeres pályázat esetén a támogatási szerződésben foglalt dátum szerint	pénzügyi/technikai	dokumentálás fenntartható	nem releváns
3	Művelődési Ház - belső mozgáskorlátozó átalakításal tt illemhely	belső átalakítás történő kialakítás				önkormányzat	2028. 12. 31. (vasárnap)					

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Tök Község Önkormányzata

2024 - 2028

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk	7
Célok	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	10
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	10
2. Stratégiai környezet bemutatása	10
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	15
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	38
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	52
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	58
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	63
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	70
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	71
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	72
1. A HEP IT részletei.....	72
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	72
Jövőképünk	75
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	76
3. Megvalósítás	86
3.1 A megvalósítás előkészítése	86
3.2 A megvalósítás folyamata	86
3.3 Monitoring és visszacsatolás	88
3.4 Nyilvánosság	89
3.6 Érvényesülés, módosítás	90
4. Elfogadás módja és dátuma	91

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Tök Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

A település Pest megye nyugati részén, a Zsámbéki-medencében, Zsámbék mellett, Budapesttől 30 km-re található. Az 1-es és a 10-es út között fekszik, a Budakeszi útról is megközelíthető. Pérbál 3 km, Tinnye 7 km, Piliscsaba 12 km, Páty 11 km, Biatorbágy 17,5 km, Mátyás 12 km, Bicske 14,5 km távolságra található. A település és környéke az itt talált leletek szerint már a római korban is lakott hely volt. A Tök melletti Rossz tónál még ma is látható az a kétlyukú rómaiak által épített híd, és az általuk duzzasztott tó gátmaradványai. Ezen a hídon haladt át a "Nagy út"-nak nevezett római út, melynek egyes szakaszain a kőburkolat még ma is látható.

Oklevélben először 1467-ben említették. A legkorábbi írásos bizonyíték 1490-ből származik, mint Corvin János birtoka. 1546-ban említették, az első török összeírásban. A török megszállást sikerült átvészelnie, lakossága teljes egészében református keresztény maradt. Lakóinak száma az utóbbi 200 évben alig változott, 1400 fő körüli.

Református temploma barokk stílusban épült 1784-ben. A középkori alapokra épült templom sokszög alakú kőfallal körülkerített dombra épült, bejáratához mellvédés lépcsőn jutunk fel. Tornya 1802-ben a templom befejezése után épült, majd 1863-ban romantikus stílusban bővítették ki. Vörösmárvány úrasztala 1852-ben készült. 1740-ben készült díszes, kazettás fennyezetét lebontották és a budapesti Iparművészeti Múzeumba szállították.

A XII. századi román stílusú templomrom, a településtől keletre található. 5-6 méter magas romos falai állnak csak, valószínűleg a hajdani domonkos templom maradványai.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Az idelátogatót főleg a dimbes-dombos pannon táj szépsége ragadja meg. A 324 m magas Nyakas-hegy, a Gerecse keleti nyúlványa uralja a vidéket. Tetejéről jól látható az egész medence, s a távolban kéklő Budai-hegység.

Tök település szőlő- és borkultúrája évszázadok óta híres. A szőlőhegy öreg pincéi és pincésora érdekes látnivaló ma is. A keleti és délkeleti lejtőket szőlők, gyümölcsösök borítják. Az Etyek-Budai borvidékhez tartozó töki szőlők kiváló minőségű termést hoznak.

Ha a Völgyúton, az Aligváromban sétál az ember, megcsodálhatja a 100-200 éves prэшázakat, a hagyományoknak megfelelően felújított pincéket, és megízlelheti a gazdák borait. A prэшázak ajtaját hajdan keményfából készítették, zárait préselt és kalapált kovácsolt munkák díszítették. Szögletes vagy félköríves kőkeretes ajtó és két kis ablak nyílik az útra az épületekből. Tökön találjuk a környék legtöbb és legváltozatosabb régi népi lakóházát és kerítését.

A Nyakas-hegy mészkőfennsíkja, a Töki Nyakas-tető helyi védettségű természetvédelmi terület. Dolomit-sziklagyepek, karsztbokorerdő-foltok gazdagítják a hegy növény- és állatvilágát. A Nyakas jól faragható termésköve keresett építőanyag volt. Nemcsak a környékbeli falvak házainak zöme, hanem a Parlament és a debreceni Nagytemplom kőfaragványainak egy része is ebből a mészkőből készült. A dombvonulat gerincén a sárga turistajelzés ősi tölgyesen, telepített fenyvesen és réteken vezet át a kirándulót. Csapadékos időben rengeteg gombát lehet találni erre felé: csiperke fajokat, özlábgombát, vargányaféléket, lila pereszket. A virágok közül igen gyakori tavasszal a májusi hérics, ősszel az őszi kikerics. A hegyoldal jellegzetes növénye a kék virágú hegyi len. A sziklákon kövirózsa és apró nőszirm díszlik. Télen sok madárfajnak nyújt menedéket és táplálékot a sokféle bogyós termésű növény. Gyönyörű téli látvány a vadrózsabokron ülő vöröses begyű him süvöltő. A boróka ágai között téli vendéggént fenyőrigó is felbukkanhat. Lovagolva is megismerheti a vidéket az idelátogató, ugyanis Tök a lovas turizmusáról is híres. Évekig adott sok embernek munkalehetőséget a patkó csárda. Most a lótenyésztés vette át a vendéglátás szerepét.

A településen minden évben megrendezésre kerül a Töki Lovasnap, valamint a Kultúr Pince Zenei Fesztivál. A szüreti munkálatokhoz kapcsolódóan Szüreti Felvonulással és Bállal ünneplik az évi szőlőtermést. Rengeteg fiatal vesz részt a mulatságon.

Országszerte ismert és közkedvelt a „töki pompos” névre hallgató kenyérlángos.

A falu híres szülötte Poprády Géza (1940) könyvtáros, az Országos Széchényi Könyvtár vezetője (1993 és 1999 között); lakója pedig Tarr Béla filmrendező.

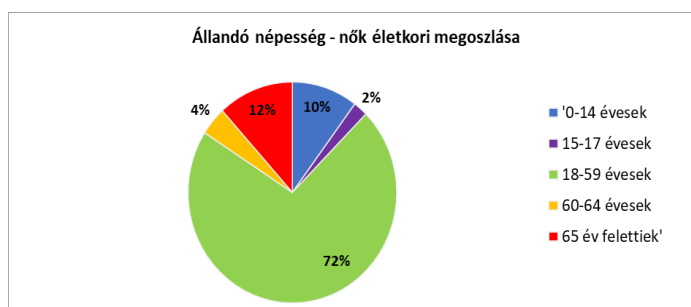
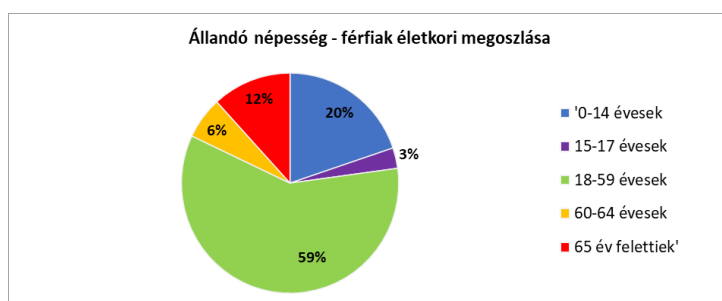
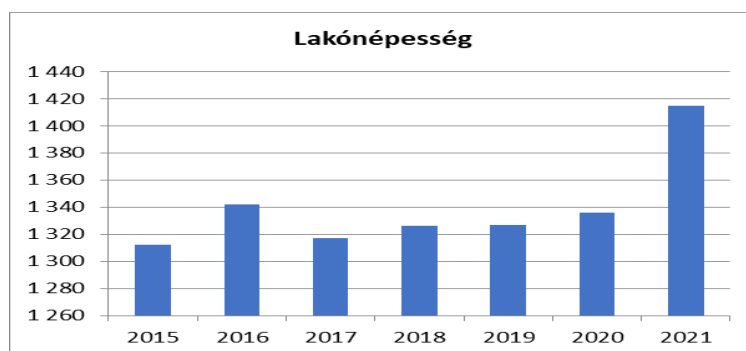
A településen sokan a mezőgazdaságban tevékenykednek, de akadnak kisvállalkozások is bőséggel. Munkalehetőség a nagyobb vállalkozásnál adódik Nyakas Pince Zrt., Boglár Champ Kft., Green Factory Hungary Kft. A képviselő-testület minden segítséget megad, a vállalkozások számára, figyelembe véve a község hosszútávú érdekeit.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő	Változás
2015	1 312	bázis év
2016	1 342	102,29%
2017	1 317	98,14%
2018	1 326	100,68%
2019	1 327	100,08%
2020	1 336	100,68%
2021	1 415	105,91%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

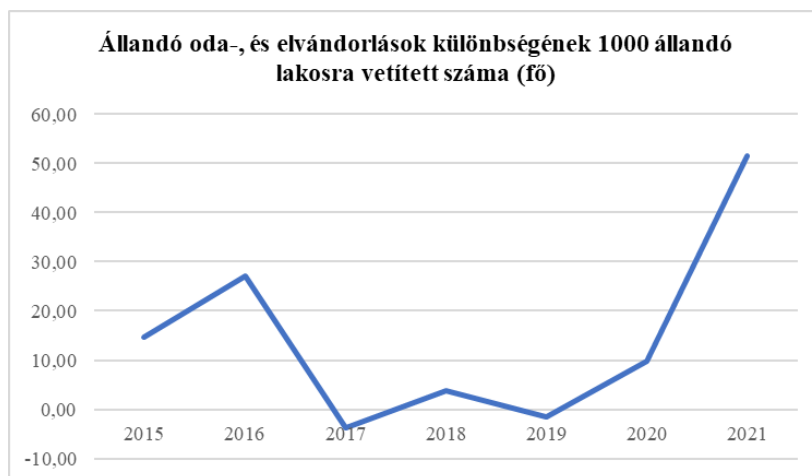
2022. december 31. adatok szerint lakónépesség 1470 fő, állandó népesség 1463 fő, nemek szerinti megoszlásban férfi: 729 fő, nő: 734 fő.

A településen a lakónépesség száma évről évre emelkedik.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2015	14,60
2016	27,10
2017	-3,80
2018	3,80
2019	-1,50
2020	9,80
2021	51,60

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2015	3,10
2016	-4,50
2017	-8,30
2018	-0,80
2019	-1,50
2020	-6,00
2021	-0,70

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A település vezetésének céljai között szerepel a meglévő természeti és építészeti értékek megóvása, a település „elvárosiasodásának” elkerülése. Fontos értéket képvisel az itt élők számára a közösség megtartó ereje, a kis települési jellegből adódó egymásra figyelés. Sajnálatos módon a településen nincs állami fenntartású iskola, ez a gyermekek közösségének formálódása szempontjából hátrányos. Az iskola épületében alapítványi iskola üzemel (Waldorf oktatás), ez a megoldás csupán kevés töki gyermek számára biztosítja a helyben oktatást. Kíváncsinos lenne az iskola állami kézben történő működtetése, mert közel 90 általános iskoláskorú gyermek kényszerül más településekre bejárni.

A község 2010-ben építette meg modern óvodáját, így a legkisebbek a falu óvó közösségében nevelkedhetnek. A megépített óvodai konyha üzembe helyezésével tervezik megoldani az óvodások étkeztetését és a szociális étkeztést. Az étkeztetés jelenleg is megoldott, de reményeik szerint kedvezőbb áron lehetne helyben előállítani az ételeket, és lehetőség lenne helyi őstermelőktől beszerezett alapanyagokat felhasználni.

A település természeti és épített környezeti értékeit szeretnék szélesebb körben ismertté tenni, ez a falusi turizmus fellendítését és ezáltal új munkahelyek teremtését is lehetővé tenné.

A kistépülési jelleg megőrzése mellett biztosítani kívánják az itt élők számára a lehető legtöbb közszolgáltatáshoz való hozzájutást, melyek döntő részét társulási formában sikerül megvalósítani. A városok és a járási székhely közelsége biztosítja ezen célok megvalósulását. 2013. januártól közös önkormányzati hivatali kirendeltség működik Tökön, négy fővel. Ez lehetővé teszi az önkormányzati és jegyzői hatáskörbe tartozó ügytípusok helyben intézését. Ez a lakosság számára pénz és időmegtakarítást jelent helyi adó, szociális ellátás és különböző engedélyezési eljárási ügyei intézésében.

Egy modern szennyvízelvezető rendszer. Kiépítése megtörtént 5 település összefogásával.

Közfoglalkoztatásban 2013. évben négy főt volt módunk alkalmazni, ennél többre lenne igény. 2023-ban egy közfoglalkoztatottat sem tudunk alkalmazni, az alacsony munkabér miatt nem vállalnak közmunkát az érintettek. Céljaink között szerepel felelős döntések meghozatalával új munkalehetőségek kialakítása. Az aktív korúak ellátásában részesülők, munkanélküliek számára a közfoglalkoztatás kibővítése segítséget jelentene anyagi és mentális szempontból, és a települési feladatok (pl. közterületek rendezettsége, tisztasága, helyi küldemények kézbesítése, rendezvények logisztikai feladatainak ellátása) megoldását is megkönnyítené. Tökön nyugdíjas klub jelen pillanatban nem működik, szeretnék újraindítani ezt a programot. A Töki Nostalgia Társaság (TNT), Lovasbarát Egyesület és a Gyermekebarát Egyesület is szervez programokat, intenzíven részt vesz a település életében (pl. éves falutakarítás, bálók).

A Vöröskeresztnek helyi szervezete nincs, de hosszú évek óta a védőnő az önkormányzat gondoskodik a rászorulóknak ruhaneművel és tartós élelmiszer adományokkal való ellátásáról. A felnőttek, családok segítségét és a gyermekjóléti feladatok ellátását egy fő végzi a településen. Betöltetlen védőnői állás nincs.

Községi könyvtárunk jól felszerelt, gazdag könyvállománnyal rendelkezik, A Művelődési Ház közösségi térként működik, egy fő közművelődés szervező kollégával, rendszeres programokkal. Az anyák és gyermekeik számára baba-mama klub működik, gyermek és felnőtt torna is elérhető.

A helyi református közösség erős, és a hagyományos keresztyén értékrendet erősíti a közösségben. 2023 szeptember 1-vel a község óvodai feladatait átvette az Apró Csodák Töki Református Óvoda, ezáltal tovább erősödött az Egyház és az Önkormányzat együttműködése. A gyülekezet nyújtotta lehetőségek segíthetnek a fiatalok nevelésében, az időskorúak elmagányosodásának elkerülésében, az elesettek segítségében.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2018)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népesség- ből a megfelelő kor- csoportú nők és férfi- ak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen	Férfiak	Nők
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	696	713	1409	49,40%	50,60%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			33	2,34%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	138	115	253	9,79%	8,16%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	21	25	46	1,49%	1,77%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	412	806	1218	29,24%	57,20%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	43	47	90	3,05%	3,34%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	82	132	214	5,82%	9,37%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési in- dex % (TS 030)
2015	187	234	79,91%
2016	195	257	75,88%
2017	205	255	80,39%
2018	214	253	84,58%
2019	226	240	94,17%
2020	229	248	92,34%
2021	230	253	90,91%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Tök település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

A szociális és gyermekvédelmi ellátásokra vonatkozó helyi szabályokat Tök Község Önkormányzat Képviselő-testületének a szociális és gyermekjóléti ellátásokról szóló 2/2015. (II.18) önkormányzati rendelete tartalmazza.

A rendeletek hatékonyságának érdekében, a felmerülő igények alapján szükség szerint felülvizsgáljuk. A Képviselő-testület a helyi szabályozási tevékenysége során az esélyegyenlőségi szempontokat is figyelembe veszi.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia (2019-2030) a napjainkban is gazdasági nehézségekkel, előítéletekkel küzdő, a többségi társadalomhoz képest leszakadó roma népesség felzárkóztatása érdekében szükséges beavatkozási irányokat meghatározó stratégia, amely a Magyar Máltai Szeretetszolgálattal együttműködésben kívánja megvalósítani a lefektetett célokat. A stratégia kiemelt figyelmet fordít a roma gyermekek sorsának alakulására.

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) stratégia a 2009-2024 közötti 15 éves időszakra vonatkozóan fogalmaz meg célokat és feladatokat annak érdekében, hogy az ifjúság „a demokratikus értékek ismerete és elismerése mellett jogaival tudatosan élő, a felnőtt társadalomba zökkenőmentesen beilleszkedő, s azt innovatív szemlélettel folyamatosan megújító erőforrásként biztosítsa saját maga és közössége boldogulását, érvényesülését”. (Nemzeti Ifjúsági Stratégia, 34. o.) A stratégia egy átfogó célt fogalmaz meg: az ifjúságban rejlő erőforrások kibontásának és a korosztályok társadalmi integrációjának elősegítését. Ezt további specifikus célokra bontja.

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) A hosszú távra (2007-2032 közötti időszakra) szóló stratégia célja a gyermekszegénység csökkentése, a gyermekek esélyeinek javítása. Elkészítésének három fő oka volt:

1. A gyermekek és családjaik nélkülözésének csökkentése, a gyermekek fejlődési esélyeinek javítása, azon gyermekekkel a fókuszban, akiknek érdekei a leginkább sérülnek, akik fejlődését a nélkülözés leginkább korlátozza.
2. A szegénységi ciklus megszakítása.
3. Az ország fenntartható gazdasági és társadalmi fejlődése érdekében szükséges a gyermekek esélyeinek közelítése, a növekvő társadalmi szakadékok szűkítése.

E stratégia három átfogó célt kíván megvalósítani egy generáció alatt:

- Jelentősen, a jelenleginek töredékére csökkenjen a gyermekek és családjaik szegénységének aránya, és ezzel egyidejűleg közeledjenek egymáshoz a gyermekek továbbtanulási esélyei, életkilátásai.
- Szűnjenek meg a gyermeki kirekesztés, szegregálás és mélyszegénység szélsőséges formái, csökkenjen az életesélyeket romboló devianciák előfordulása.

Alapvetően alakuljon át azon intézmények és szolgáltatások működés módja és szemlélete, amelyek ma hozzájárulnak a szegénység és kirekesztés újra termelődéséhez. Ezeknek az intézményeknek és szolgáltatásoknak a mainál sokkal nagyobb mértékben kell hozzájárulniuk a gyermekek képességeinek kibontásához, ahhoz, hogy felnőttként értelmes tevékenységek révén, teljes jogú polgárként kapcsolódjanak be a társadalom életébe.”

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021): A stratégia a Kormány abbéli elkötelezettségét fejezi ki, hogy biztosítsa a nők számára a férfiakkal azonos jogokat a mindennapokban, továbbá, hogy a nők a férfiakkal azonos esélyt kapjanak az érvényesülésre.

E stratégia hat prioritás mentén határozta meg azokat a lépéseket, amelyeket a Kormány a nemek közti egyenlőtlenségek csökkentése, a nők és férfiak egyenlőségének elérése érdekében szükségesnek tart. E hat prioritás a következő:

1. a nők és férfiak egyenlő mértékű gazdasági függetlenségének megteremtése, a fizetési és foglalkoztatási aránytalanságok felszámolása, a nők és a szegénység, a nők és az egészség szempontjainak figyelembevétele;
2. a szakmai, a magán- és a családi élet fokozottabb összehangolásának támogatása;
3. a férfi-női részvétel aránytalanságai csökkentésének támogatása a politikai és gazdasági döntéshozatalban, valamint a tudomány területén;
4. az erőszak elleni hatékony fellépéshez, a megelőzéshez szükséges intézkedések megtétele;
5. a nemekhez kötődő sztereotípiák visszaszorításának támogatása;

6. a nők és férfiak közötti társadalmi egyenlőség politikájának stratégiai elve célkitűzéseinek megvalósításához elengedhetetlen változások szakmai megalapozása (képzés, intézményrendszer, nemekre érzékeny költségvetés, nemekre bontott adatgyűjtés). (1004/2010.(I.21.) Korm. határozat, 1. ba)-bf))

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024): kapcsolódva a nemzetközi idősügyi politikákhoz, az időspolitika hosszú távú célkitűzéseit tartalmazó dokumentum, amely sokrétű és átfogó változásokat sürget az idősök helyzetének javítása érdekében, továbbá az egyik legfontosabb megoldandó kérdésként jeleníti meg az idősök diszkriminációját, esélyegyenlőségének megteremtését.

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025): Az Országgyűlés - összhangban a vonatkozó ENSZ egyezményrel, valamint az Európai Fogytékosságügyi Stratégiával -, 2015 márciusában elfogadta az Országos Fogytékosságügyi Programot, amely a 2015 és 2025 közötti tíz éves időszakra vonatkozóan határoz meg célokat és feladatokat a fogytékossággal élő személyek élet-helyzetének javítása és esélyegyenlőségének megteremtése érdekében. Mivel a fogytékossággal élő emberek gyakorlatilag az élet minden területén hátránnyal indulnak, ezért a program számos szintén kíván beavatkozásokat eszközölni a célok megvalósítása érdekében, ehhez pedig az ágazatközi együttműködés és szakpolitikák gondos összehangolásának szükségességét is megállapítja. (Az Országgyűlés 15/2015.(IV.7.) OGY-határozata az Országos Fogytékosságügyi Programról (2015–2025.), Magyar Közlöny 2015. évi 47. száma)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megalkotása során nem csupán az esélyegyenlőség szempontjából releváns Európai Unió, országos, vármegyei stratégiákkal és programokkal való összhangra kell figyelemmel lennünk, hanem arra is, hogy a HEP és a helyi szintű egyéb koncepciók, dokumentumok is illeszkedjenek egymáshoz, hiszen így lehet egy olyan stratégiai környezetet teremteni a tervek megvalósításához, amelyben a település jövőjét érintő elképzelések nem kerülnek elmentmondásba, hanem egymást erősítve konvertálhatók konkrét intézkedésekké. Az önkormányzati dokumentumok komplex szemléletű összehangolása növelheti az egyes programok, koncepciók tervezett intézkedéseinek, beavatkozásainak hatékonyságát. Az alábbiakban röviden számba vesszük a HEP és más települési dokumentumok főbb kapcsolódási pontjait.

- **Gazdasági program (2019-2024)** egy választási ciklusra vonatkozóan fogalmazza meg a település gazdaságfejlesztési elképzeléseit. Esélyegyenlőségi szempontból fontos, hogy a program a vállalkozások, az idegenforgalom és az infrastruktúra fejlesztésén kívül kitér a foglalkoztatás-bővítéssel kapcsolatos teendőkre, célokat fogalmaz meg a közfoglalkozta-

tással kapcsolatban, valamint a közszolgáltatások biztosítása, színvonalának javítása kapcsán is.

- **Településfejlesztési koncepció és Településrendezési Eszközök** az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 9/A. § (1) bekezdésében foglaltak szerint e koncepció hosszú távra rendszerbe foglalja az önkormányzat településfejlesztési szándékait, ennek keretében a területi adottságok, összefüggések figyelembevételével meghatározza a település jövőképét, javaslatot tesz a helyi környezet, társadalom, gazdaság és az infrastruktúra átfogó fejlesztésére, a műszaki, az intézményi, továbbá a táji, természeti és ökológiai adottságok fenntartható hasznosítására.

Tök Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjához kapcsolódó további helyi dokumentumok:

- a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek megsértésének jogkövetkezményeiről szóló 8/2018. (VI.26.) önkormányzati rendelet;
- a szociális és gyermekjóléti ellátásról szóló 2/2015. (II.18.) önkormányzati rendelet;
- önkormányzat mindenkor évi költségvetési rendelete;

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

- **Pest Megyei Önkormányzat Gazdasági programja 2019-2024:** A Pest Megyei Önkormányzat a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-ában foglaltak szerint hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti. A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza azokat a célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják. (2011. évi CLXXXIX. törvény 116. § (3) bekezdés) A hatályos program célkitűzései közt az esélyegyenlőség szempontjából fontos célok fogalmazódnak meg, mint például a területi egyenlőtlenségek csökkentése, illetve a gyerekek, nők, idősek, fogyatékkal élők, romák helyzetének feltérképezése és az esélyegyenlőség erősítése a szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása során.
- **Pest Megye Területfejlesztési Koncepciója:** A megye hosszútávú, 2030-ig szóló céljainak összefoglalója, amely Pest megye jövőképét a következőképpen fogalmazza meg:
„Pest megye hazánk egyik legdinamikusabban fejlődő megyéje, a Fővárost körül-ölelve, azzal a gazdasági- és a társadalmi élet terén ezer szálon összefonódva, mégis önálló területi egységként Kelet-Közép-Európa egyik legjobb adottságokkal rendelkező térsége. A megye, ahogy a térség egésze, nem a többi hazai megyével, hanem közép-európai és ázsiai térségekkel versenyez. Pest megye, pontosabban Budapest metropolisz-térsége megfelelő adottságokkal rendelkezik ahhoz, hogy nemzetközi léptékben fontos nagyrégiós csomópont és globális kereskedelmi/elosztó központ legyen.”
A koncepció átfogó, tematikus és horizontális céljai összhangban állnak a gazdasági programban megfogalmazottakkal, és számos formában érintik az esélyegyenlőség kérdéskörét. E célokkal jelen dokumentum is azonosulni kíván.

- **Pest Megye Területfejlesztési Programja:** a Területfejlesztési Konceptióban felvázolt fejlesztési irányokra épülő, középtávon értelmezett program-dokumentum, amely 7 éves időtartamra fogalmazza meg a megye területfejlesztési vállalásait. A koncepcióban megfogalmazott esélyegyenlőséggel kapcsolatos célok a programban is megjelennek, kibontásra kerülnek, e célrendszerbe a HEP megalkotása során illeszkedni kívánunk.
- **Pest Megye Integrált Területi Programja 2021-2027:** Integrált, stratégiai gondolkodásra alapozott dokumentum, amely a helyi igényekkel összhangban a rendelkezésre álló források keretében felhasználásának szerkezetét, elvárt eredményeit és ütemezését foglalja össze. Egyik átfogó céljaként jelenik meg a megye térszerkezeti adottságaiból fakadó különbségek csökkentése, az esélyegyenlőség biztosítása minden megyei polgár számára.
- **Budakörnyéki Önkormányzati Társulást** 2013. május 31. napján Biatorbágy, Budajenő, Budakeszi, Herceghalom, Nagykovácsi, Páty, Perbál, Remeteszőlős és Tök települések önkormányzatai önkéntes alapon hozták létre. A társulás székhelye Budakeszi város, elnöke Budakeszi polgármestere. A BÖT tovább bővült Telki Tinnye és Pilisjászfalu településekkel. A Budakörnyéki Önkormányzati Társulás fenntartásában működő **HÍD Szociális Család és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ** látja el a társult települések területén a családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatást, házi segítségnyújtást, és a szociális étkeztetést. 2016. január 1-jétől a Családsegítő és Gyermekvédelmi Központ feladatait is ellátja az intézmény településünkön.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az önkormányzat számára az átfogó HEP elkészítéséhez szükséges információk többnyire rendelkezésre állnak. Vannak olyan területek, amelyről az információszerzés nem zökkenőmentes vagy információ nem áll rendelkezésre, esetleg hiányos (ezt nincs adat: n.a. jelöléssel tüntettük fel a táblázatokban).

Problémát jelentett, hogy a népszámlálási adatok, tekintve, hogy 10 évente van népszámlálás, 2001 és 2011 évről szólnak, a 2021. évi népszámlálás pedig csak 2022. őszén valósult meg. Az adatok túlnyomó többsége az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TEIR): Szociális Ágazati Információs Rendszerből származik. Az adatok lekérése 2023. október hónapban történt meg.

Az adatgyűjtésnél az alábbi adatbázisok nyújtottak segítséget:

- Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TEIR): Szociális Ágazati Információs Rendszer, Interaktív elemző,
- önkormányzaton belüli saját adatgyűjtés,
- ágazati éves beszámolók.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A fejlett országokban mélyszegénységen azt a jelenséget értjük, amikor valaki egy relatív szegénységi küszöb alatt, alapvető javakat és közszolgáltatásokat nélkülözve él, és kevés esélye van arra, hogy ebből a helyzetből önerőből kilépjen. A benne élőket jelentős hátrányok sújtják az élet szinte minden (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy) területén. A mélyszegénységben élők számát leggyakrabban a jövedelmi szegénységgel mérik. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére- nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket.

A szociális körülmények javítását célzó, a szociális, gyermekjóléti, foglalkoztatási ellátásokhoz való hozzáférés lehetőségeit az alábbi törvényi rendelkezések, és a helyi rendeletek rögzítik:

- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: Njtv).

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Tök település 2011. évi szja adatai szerint 626 személyi jövedelem adót fizető személy 177.741.729.-Ft szj-át fizetett meg, az egy adózóra eső szja éves átlaga 283.930.-Ft. Ez havi szinten egy adófizető átlagára vonatkoztatva 23.660.-Ft. Ebből visszaszámolva a havi bruttó jövedelem átlaga 139.176.-Ft.

Négy tagú (2 felnőtt, 2 gyerek) család esetén – adóelőleg és járulékok levonása után, családi adókedvezményt figyelembe véve – 50.197.-Ft egy főre eső nettó jövedelmet jelent.

A szociális és gyermekvédelmi ellátások odaítélésének alapját a mindenkori szociális vetítési alap legkisebb összege, vagy annak adott %-a határozza meg. Az öregségi nyugdíj/szociális vetítési alap összege évek óta változatlanul 28.500.-Ft.

A fenti adatok összevetése alapján megállapíthatjuk, hogy Tök ugyan nem tartozik a mélyszegénység miatt fokozottan veszélyeztetett települések közé, de az átlag 4 fős család egy főre eső jövedelme nem éri el a legkisebb öregségi nyugdíj 200 %-át (~176 %-a).

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2015	46,20	28,40
2016	49,90	31,30
2017	49,00	24,40
2018	50,00	23,30
2019	50,00	20,80
2020	50,10	20,90
2021	50,60	19,80

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az SZJA adófizetők száma évről évre emelkedik a településen, számuk 2021. évben az állandó népesség 50,60%-át tette ki. Emellett megfigyelhető az is, hogy a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók állandó népesség aránya a vizsgált időszakban 28,40 %-ról 19,80 %-ra csökkent.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

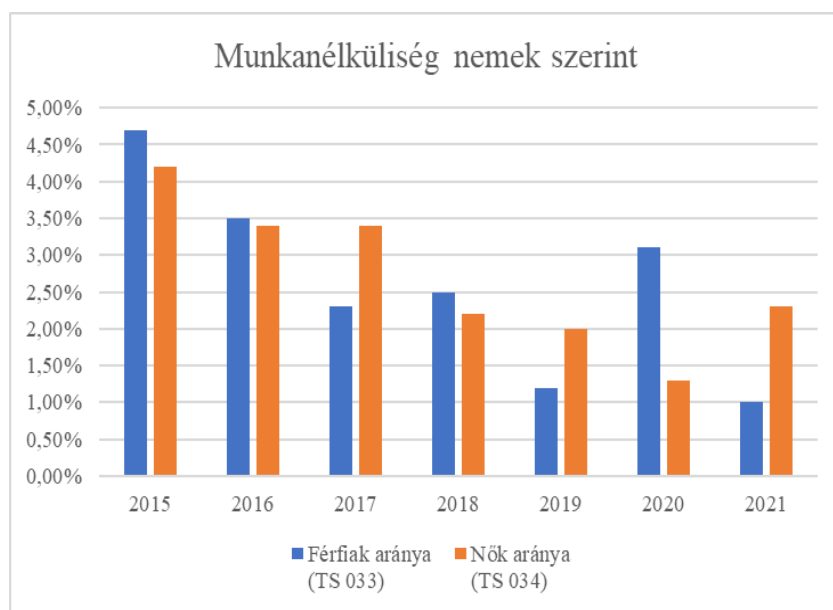
a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

A munkanélküliség a vizsgált időszak szempontjából 2015-ben volt a legmagasabb a településen (43 fő) majd 2016. évtől javulás mutatkozott, a nyilvántartott álláskeresők száma csökkenő tendenciát mutat. Míg 2016-ban 33 fő került nyilvántartásba véve, addig 2022-ben már csak 18 fő regisztrált.

Az álláskeresők nemenkénti megosztását vizsgálva megállapítható, hogy míg 2015-ben a férfiak arány volt magas, 2021-ben a nők aránya magasabb.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2015	4,70%	4,20%	4,45%
2016	3,50%	3,40%	3,45%
2017	2,30%	3,40%	2,85%
2018	2,50%	2,20%	2,35%
2019	1,20%	2,00%	1,60%
2020	3,10%	1,30%	2,20%
2021	1,00%	2,30%	1,65%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

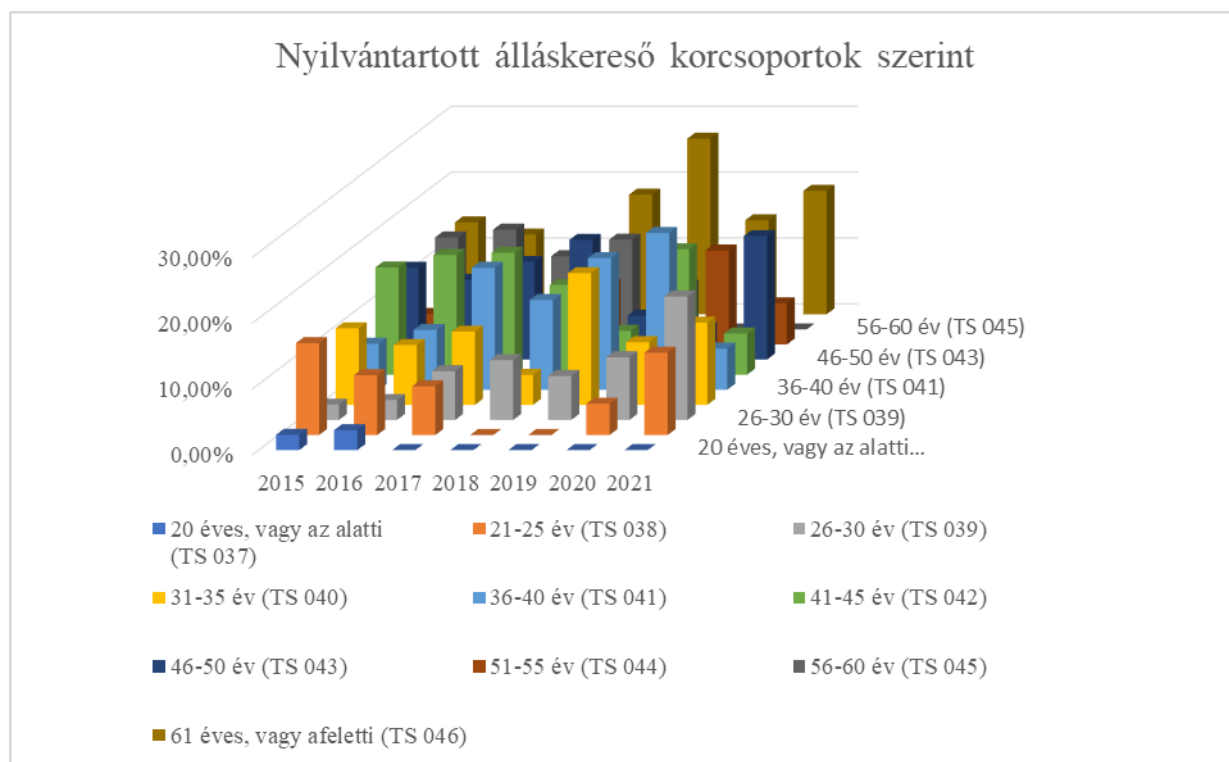

Az álláskeresők korösszetételét vizsgálva látható, hogy a munkanélküliek aránya 2015-ben a 41-45 éves, a 46-50 éves, valamint a 56-60 korosztály körében magasabb volt, majd az évek során csökkent.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	43	33	27	22	15	21	16
20 éves, vagy az alatti	Fő	1,00	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	2,33%	3,03%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
21-25 év	Fő	6,00	3,00	2,00	0,00	0,00	1,00	2,00
	%	13,95%	9,09%	7,41%	0,00%	0,00%	4,76%	12,50%
26-30 év	Fő	1,00	1,00	2,00	2,00	1,00	2,00	3,00
	%	2,33%	3,03%	7,41%	9,09%	6,67%	9,52%	18,75%
31-35 év	Fő	5,00	3,00	3,00	1,00	3,00	2,00	2,00
	%	11,63%	9,09%	11,11%	4,55%	20,00%	9,52%	12,50%
36-40 év	Fő	3,00	3,00	5,00	3,00	3,00	5,00	1,00
	%	6,98%	9,09%	18,52%	13,64%	20,00%	23,81%	6,25%
41-45 év	Fő	7,00	6,00	5,00	3,00	1,00	4,00	1,00
	%	16,28%	18,18%	18,52%	13,64%	6,67%	19,05%	6,25%
46-50 év	Fő	6,00	4,00	4,00	4,00	1,00	1,00	3,00
	%	13,95%	12,12%	14,81%	18,18%	6,67%	4,76%	18,75%
51-55 év	Fő	2,00	3,00	1,00	2,00	1,00	3,00	1,00
	%	4,65%	9,09%	3,70%	9,09%	6,67%	14,29%	6,25%
56-60 év	Fő	6,00	5,00	3,00	3,00	1,00	0,00	0,00
	%	13,95%	15,15%	11,11%	13,64%	6,67%	0,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti	Fő	6,00	4,00	2,00	4,00	4,00	3,00	3,00
	%	13,95%	12,12%	7,41%	18,18%	26,67%	14,29%	18,75%

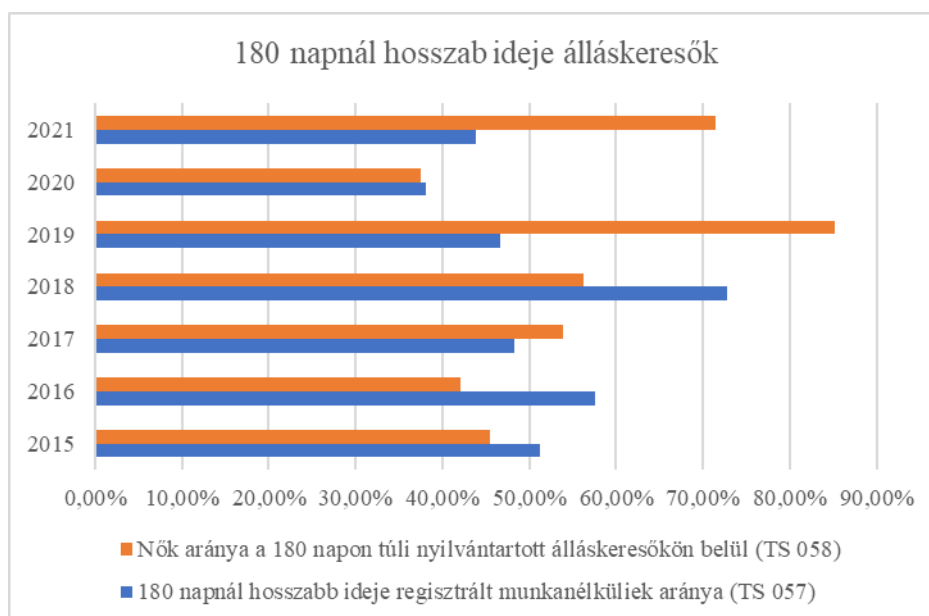
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 180 napnál hosszabb idejű álláskeresők számában csökkenés mutatkozik, a 2015. évi 51,20 %-ról 2021. évre 43,80%-ra csökkent, de az álláskeresők között a nők aránya továbbra is magasabb.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott állás keresőkön belül
	%	%
2015	51,20%	45,50%
2016	57,60%	42,10%
2017	48,20%	53,90%
2018	72,70%	56,30%
2019	46,70%	85,17%
2020	38,10%	37,50%
2021	43,80%	71,40%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

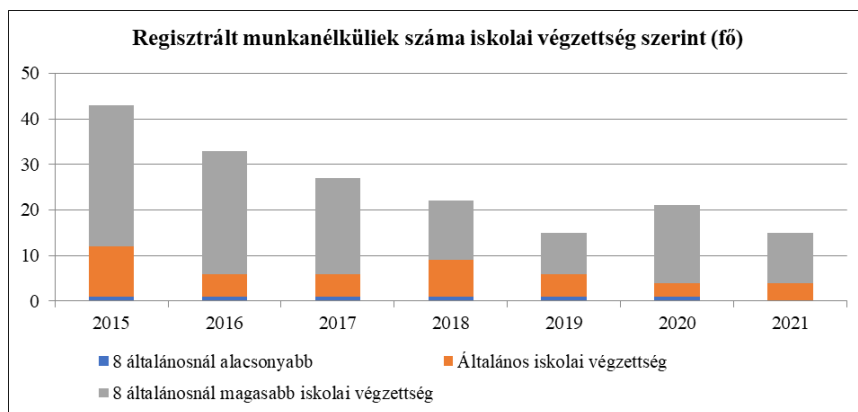

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

A nyilvántartott munkanélküliek közel 30 %-a 8. általános iskolai végzettséggel rendelkezik. Sajnálatos módon még mindig találhatunk olyan munkanélkült (1,5 és 3 % között változóan), aki nem rendelkezik általános iskolai végzettséggel sem. A fennmaradó 65-71 % az általános iskolainál magasabb végzettséggel bír. Az elhelyezkedést bizonyítottan nehezíti a magasabb iskolai végzettség hiánya. Az adatgyűjtés során az is nyilvánvalóvá vált, hogy a településen nincs általános iskolai, felnőttoktatás és középiskolai (szakiskola, szakközépiskola, gimnázium) sem. Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők esélyegyenlőségének megvalósulása ezáltal csorbát szenved.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		Általános iskolai végzettség		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2015	43	1	2,33%	11	25,58%	31	72,09%
2016	33	1	3,03%	5	15,15%	27	81,82%
2017	27	1	3,70%	5	18,52%	21	77,78%
2018	22	1	4,55%	8	36,36%	13	59,09%
2019	15	1	6,67%	5	33,33%	9	60,00%
2020	21	1	4,76%	3	14,29%	17	80,95%
2021	16	1	6,25%	4	25,00%	11	68,75%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

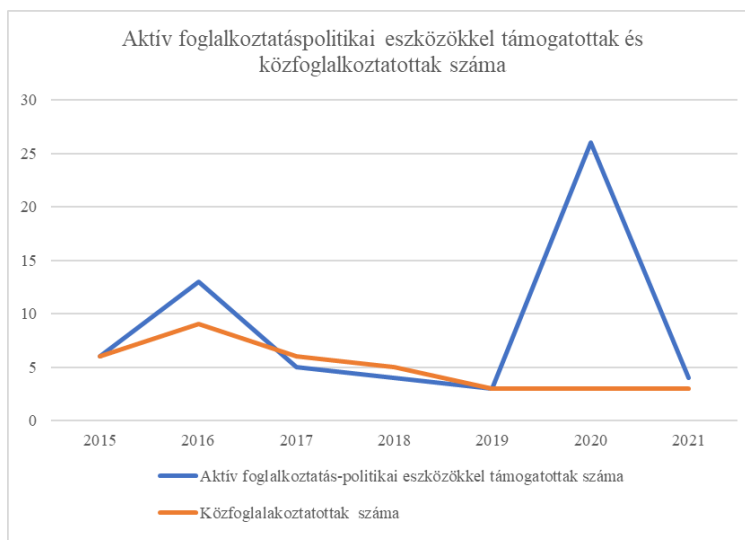
- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma	Közfoglalkoztatottak száma
	Fő	(éves átlag - fő)
2015	6	6
2016	13	9
2017	5	6
2018	4	5
2019	3	3
2020	26	3
2021	4	3

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma igen változó, a 2020-as évben az előző évekhez viszonyítva jelentős kiugrás tapasztalható, ami feltehetően a koronavírus-

világjárvány következménye lehet. A közfoglalkoztatottak száma minimálisra csökkent 2021-re 3 fő, 2022-ben 2 fő volt.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Település földrajzi helyzetéből adódóan a lakosság nagy része ingázik más településre. Sokan járnak dolgozni a fővárosban lévő munkahelyükre.

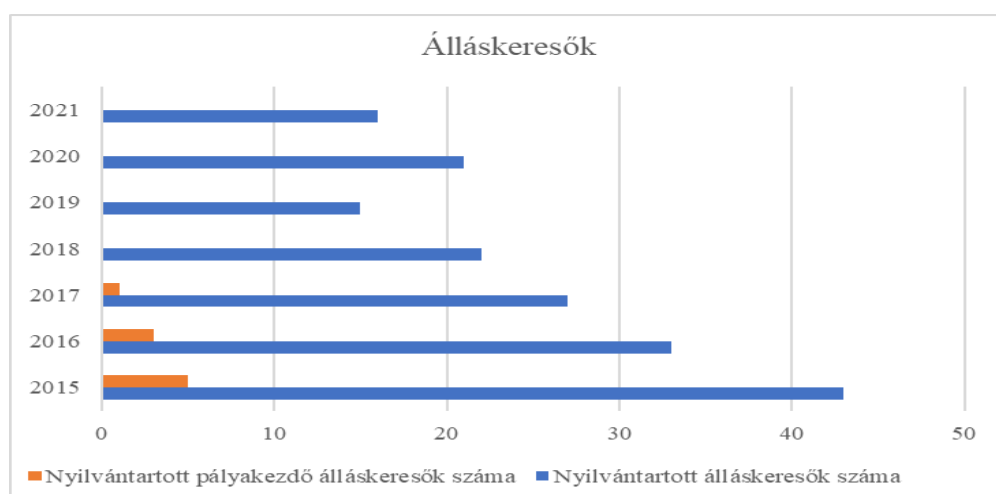
A helyi vállalkozások száma 174. Vállalkozások tekintetében a településen 2013. év óta megnövekedett a létszámuk. Tök településen a működő cégek száma 339, melyek munkalehetőséget tudnak biztosítani a helyi és a környező települések lakosai számára.

Az itt élők számára munkalehetőséget biztosít a környező településeken – Herceghalom, Páty, Perbál, Zsámbék – működő vállalkozások, cégek. Ezen településre kb. 8-20 perc alatt el lehet jutni tömegközlekedéssel. Az autóbuszjáratok hétköznapiakon félóránként járnak, a tanév folyamán, frekvenciált időszakokban negyedóránként. A főváros tömegközlekedéssel kb. 3/4-1 órányira van Töktől, a közlekedés Zsámbéki átszállással, vagy Perbál felől közvetlenül megoldott. Csúcsidőszakokban Budakeszi túlterheltsége okozhat problémát.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott álláske- resők száma	Nyilvántartott pályakezdő ál- lás keresők száma
	Fő	Fő
2015	43	5
2016	33	3
2017	27	1
2018	22	0
2019	15	0
2020	21	0
2021	16	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Tökön a fiatalok foglalkoztatását és a munkaerőpiacra való átmenetet biztosító programok nincsenek. Helyben nincsenek képzési lehetőségek sem. Zsámbékon működik a Zsámbéki Premontrei Technikum, Szakképző Iskola és Gimnázium, itt az alábbi szakmákat tanulhatják a fiatalok:

- Szakközépiskola: gazdasági informatikus, vendéglátásszervező-vendéglős,
- Szakképző iskola: szociális gondozó és ápoló, épület- és szerkezetlakatos, kőműves és hidegburkoló, női szabó, asztalos, pincér, szakács. Idegen nyelvként mindkét iskolatípusban angol és német nyelv tanulható. Az iskola fogad enyhén értelmi fogyatékos, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulókat is.

A tanulható szakmák illeszkednek a munkaerő piaci kereslethez.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Az etnikai hovatartozás egy olyan szenzitív adat, melyről többnyire önbevalláson alapuló információszerzés révén szerezhetünk tudomást, de településünkön ilyen jellegű felmérés nem készült. A mélyszegénységben élők foglalkoztatásával kapcsolatban is csupán következtetni tudunk, pontos adatok e témakörben sem állnak rendelkezésünkre. Saját fenntartású intézményt az önkormányzat jelenleg nem tart fenn.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A hátrányos megkülönböztetést a foglalkoztatás területén az Ebktv. 21. §-a az alábbiak szerint határozza meg:

„21. § Az egyenlő bánásmód követelményének sérelmét jelenti különösen, ha a munkáltató a munkavállalóval szemben közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést alkalmaz, különösen a következő rendelkezések meghatározásakor, valamint azok alkalmazásakor:

- a) a munkához való hozzájutásban, különösen nyilvános álláshirdetésben, a munkára való felvételben, az alkalmazási feltételekben;
- b) a foglalkoztatási jogviszony vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony létesítését megelőző, azt elősegítő eljárással összefüggő rendelkezésben;
- c) a foglalkoztatási jogviszony vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony létesítésében és megszüntetésében;
- d) a munkavégzést megelőzően vagy annak folyamán végzett képzéssel kapcsolatosan;
- e) a munkafeltételek megállapításában és biztosításában;
- f) a foglalkoztatási jogviszony vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony alapján járó juttatások, így különösen a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. § (2) bekezdésében meghatározott munkabér megállapításában és biztosításában;
- g) a tagsággal vagy részvétellel kapcsolatban a munkavállalók szervezeteiben;
- h) az előmeneteli rendszerben;
- i) a kártérítési, illetve a fegyelmi felelősség érvényesítése során,
- j) a munkavállalók szülői és munkavállalói kötelezettségeinek összehangolását és a gyermek gondozására fordítható idő növelését elősegítő apasági szabadság, szülői szabadság és a gyermek gondozása céljából a gyermek hároméves koráig igénybe vehető fizetés nélküli szabadság kérelmezésével, vagy igénybevételevel összefüggésben, valamint
- k) a gondozói munkaidő-kedvezmény kérelmezésével vagy igénybevételevel összefüggésben.”

Nincs tudomásunk olyan esetről, amelynek során hátrányos megkülönböztetés ért volna a munka világában bármely helyi munkavállalót. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy Tökön a hátrányos megkülönböztetés nem jelenik meg a foglalkoztatás terén, csupán annyit tudunk, hogy ilyen eset nem került nyilvánosságra, ez irányú felmérés pedig nem készült településünkön. Az Egyenlő Bánásmód Hatóság bevonását, illetve a területtel foglalkozó társadalmi szervezetekkel történő együttműködést fontosnak tartjuk.

Az esetleges diszkriminációs gyakorlat megelőzése, visszaszorítása szempontjából fontos a foglalkoztatási viszonyok ellenőrzése, a tájékoztató kampányok,

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei településünkön a közösségi szintérben adottak.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

2013. évtől a járási hivatalok hatáskörébe tartoznak nagyrészt a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások, így nagyon kevés adat áll rendelkezésre részünkre.

Az alábbiakban felsoroljuk a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások típusait a foglalkoztatás elősegítéséről és munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvényben (továbbiakban: Flt.), valamint a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben (továbbiakban: Szt.) foglaltak alapján.

Álláskeresői járadék (Flt. 25. § - 29. §)

Az a személy jogosult rá, aki

- álláskereső,
- az álláskeresővé válását megelőző három éven belül legalább 360 nap jogosultsági idővel rendelkezik,
- munkát akar vállalni, azonban önálló álláskeresőse nem vezetett eredményre, és az állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani számára.

Nyugdíj előtti álláskeresői segély (Flt. 30. §)

Az ellátásban az a személy részesülhet, aki

- álláskereső,
- munkát akar vállalni, de önálló álláskeresőse nem vezetett eredményre, és az állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani számára,
- a kérelem benyújtásának időpontjában a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséhez legfeljebb öt éve hiányzik, és
- legalább 45 napon át álláskeresői járadékban részesült és annak folyósítási időtartamát kimerítette vagy a folyósítási időtartam kimerítését megelőzően az álláskeresői járadék folyósítása kereső tevékenység miatt megszűnt és az álláskereső álláskeresői járadékra ismételten nem szerez jogosultságot, és
- az álláskeresői járadék folyósításának kimerítését, vagy az előzőekben részletezett megszűnést követően három éven belül betölti a megállapításhoz szükséges életkort, és
- rendelkezik az öregségi nyugdíjhoz szükséges szolgálati idővel, és
- korhatár előtt ellátásban, szolgálati járandóságban, balettművészeti életjáradékban és átmeneti bányászjáradékban nem részesül.

Költségtérítés (Flt. 32. § - 33. §)

Az álláskereső részére járó álláskeresői járadék, álláskeresői segély megállapításával, valamint a munkahelykereséssel kapcsolatos (ideértve a lakóhelyétől az állami foglalkoztatási szervhez történő oda- és visszautazást, valamint az állami foglalkoztatási szerv által kezdeményezett foglalkozás-egészségügyi szakvélemény beszerzéséhez szükséges utazást is), a tömegközlekedési eszköz igénybevételeivel felmerült indokolt helyközi utazási költséget meg kell téríteni. Jogszabály az álláskereső részére az itt felsorolt okokból felmerült, indokolt helyi utazási költségek megtérítéséről is rendelkezhet.

A közfoglalkoztatott részére meg kell téríteni a tömegközlekedési eszköz igénybevételeivel felmerült, azon indokolt helyközi utazási költséget, amely az állami foglalkoztatási szerv által kezdeményezett utazással összefüggésben - ideértve a lakóhelyétől az állami foglalkoztatási szervhez, valamint a foglalkoztatóhoz történő oda- és visszautazást - merül fel. Jogszabály az itt felsorolt okokból felmerült, indokolt helyi utazási költségek megtérítéséről is rendelkezhet.

Időskorúak járadéka (Szt. 32/B. §– 32/E. §)

Az időskorúak járadéka a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás.

A járási hivatal időskorúak járadékában részesíti azt

- a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött személyt, akinek saját és vele együtt lakó házastársa, élettársa jövedelme alapján számított egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 85%-át, (összege ebben az esetben az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 85%-a)
- az egyedülálló, a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött, de 75 évesnél fiatalabb személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 100%-át, (összege ebben az esetben az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 100%-a)
- az egyedülálló, 75. életévét betöltött személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 135%-át (összege ebben az esetben az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 135%-a).

Aktív korúak ellátása (Szt. 33. § - 37. §)

A járási hivatal aktív korúak ellátására való jogosultságot állapít meg annak az aktív korú személynek:

- aki egészségkárosodott: munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, aki legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50%-os mértéket, aki vakok személyi járadékában részesül, vagy fogyatékosági támogatásban részesül;
- akinek esetében az álláskeresési ellátások (munkanélküli-járadék, álláskeresési járadék, álláskeresési segély, vállalkozói járadék) folyósítási időtartama lejárt, vagy
- akinek esetében az álláskeresési ellátás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően újabb álláskeresési ellátásra nem szerez jogosultságot, vagy
- aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy év időtartamig együttműködött, vagy
- akinek esetében az ápolási díj, a gyermekgondozási támogatás, a rendszeres szociális járadék, a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rehabilitációs járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a megváltozott munkaképességű személyek ellátása, az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az árvaellátásra jogosult gyermekek tartása címén megállapított özvegyi nyugdíjra jogosultság megszűnt, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább három hónapig együttműködött, feltéve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított, és keresőtevékenységet nem folytat.

Az aktív korúak ellátásának típusai:

- egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás, és a
- foglalkoztatást helyettesítő támogatás.

Gyermekek otthongondozási díja (Szt. 38. § - 39. §)

2019-től került bevezetésre ez az ellátás, amelyre vér szerinti vagy örökbefogadó szülő jogosult, aki

- a súlyos fogyatékoságából eredően önellátásra képtelen vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermekéről, vagy
- a tartós betegségéből eredően önellátásra képtelen gyermekéről gondoskodik.

A gyermekek otthongondozási díjának havi összege a 2019. évben 100 000 forintban került megállapításra. Az Országgyűlés a központi költségvetésről szóló törvényében határozza meg minden évben a havi összeget (2023-ban havi, bruttó 232.000 Ft, több gyermekes szülők esetében havi bruttó 348.000 Ft).

Ápolási díj (Szt. 40. § - 44. §)

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását, gondozását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás.

Tartós ápolást végzők időskori támogatása (Szt. 44/A. §)

Tartós ápolást végzők időskori támogatására jogosult az a személy, akinek az öregségi nyugdíjra való jogosultságát megállapították, ha

- azon napot megelőzően, amelytől kezdődően az öregségi nyugdíját megállapítják - ide nem értve az öregségi nyugdíj folyósítás nélküli megállapítását -, összeszámítva legalább 20 éven át saját háztartásában ápolta, gondozta gyermekét, és
- az előző pontban foglaltakra figyelemmel az érintett időszakban ugyanazon gyermeke tekintetével

Köztemetés (Szt. 48. §)

A haláleset helye szerint illetékes települési önkormányzat képviselő-testülete gondoskodik az elhunyt személy köz költségén történő eltemettetéséről, ha

- nincs vagy nem lelhető fel az eltemettetésre köteles személy, vagy
- az eltemettetésre köteles személy az eltemettetésről nem gondoskodik

Közgyógyellátás (Szt. 49. § - 53. §)

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosított természetbeni támogatási forma. A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkező személy térítésmentesen jogosult a társadalombiztosítási támogatásba befogadott alábbi gyógyító ellátásokra:

- járóbeteg-ellátás keretében rendelhető egyes, a biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászatisegédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló jogszabályban meghatározott gyógyszerekre gyógyszerkerete erejéig,
- egyes, a biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászatisegédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló jogszabályban meghatározott gyógyászati segédeszközökre, ideértve a protetikai és fogszabályozó eszközöket is, valamint azok javítására és kölcsönzésére, továbbá
- az orvosi rehabilitáció céljából igénybe vehető gyógyászati ellátások.

Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság (Szt. 54. § - 55/D. §)

A járási hivatal az egészségügyi szolgáltatás igénybevétele céljából annak a személynek állapítja meg szociális rászorultságát,

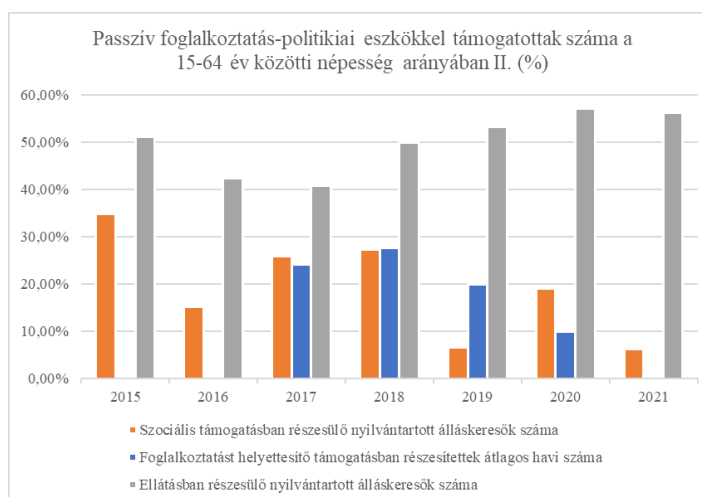
- akinek családjában az egy főre jutó havi jövedelem szociális vetítési alap összegének 120%-át,
- aki egyedülélő és jövedelme az szociális vetítési alap összegének 150%-át nem haladja meg, és családjának vagyona nincs.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök – Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	43	4,83%	7	16,28%
2016	33	3,71%	9	27,27%
2017	27	3,15%	4	14,81%
2018	22	2,56%	5	22,73%
2019	15	1,74%	7	46,67%
2020	21	2,44%	8	38,10%
2021	16	1,72%	8	50,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	15	34,88%	0	0,00%	22	51,16%
2016	5	15,15%	0	0,00%	14	42,42%
2017	7	25,93%	7	24,07%	11	40,74%
2018	6	27,27%	6	27,73%	11	50,00%
2019	1	6,67%	3	20,00%	8	53,33%
2020	4	19,05%	2	10,00%	12	57,14%
2021	1	6,25%	0	0,00%	9	56,25%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az adatokból kimutatható, hogy sem az egészségkárosodási, sem a gyermekfelügyeleti támogatásra nincs számottevő jogosult, személy évek óta.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma
	fő
2015	0
2016	0
2017	0
2018	0
2019	2
2020	2
2021	0

Forrás: TeIR, KSH

Tök Község Önkormányzata a Szt. 132. § (4) bekezdése értelmében helyi rendeletben szabályozza a helyben adható támogatásokat, települési támogatás keretében nyújtott ellátások jogosultsági feltételeit, illetve az ellátások megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályait

A szociális és gyermekjóléti ellátásokról szóló 2/2015. (II.18.) önkormányzati rendelet szerinti támogatás fajtái:

1.) Települési támogatás

- létfenntartási gondok enyhítése;
- lakhatás támogatása keretében közüzemi díj hozzájárulás támogatás;
- gyógyszerkiadások viseléséhez való hozzájárulás;
- az elhunyt személy eltemettetésnek költségeihez való hozzájárulás;

2.) Rendkívüli támogatás eseti jelleggel vagy meghatározott időszakra havi rendszerességgel, maximum 2 hónapra adható.

3.) Köztemetés az eltemettetésre kötelezett hozzátartozó térítési kötelezettsége esetében egyéni mérlegelés.

4.) Szociális célú tűzifa támogatás jogosultsági feltételek alapján.

A vizsgált időszakban jellemzően a gyógyszertámogatási kérelmet, temetési költséghez való hozzájárulási kérelmet és a szociális célú tűzifa támogatás iránti kérelmet nyújtanak be a településen élők.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakásállományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

A szociális lakhatás kérdése nem megoldott a településen. Az egy önkormányzati bérlakásban élőkön kívül, még több család számára lenne szükséges olcsó bérű önkormányzati ingatlanban lakhatási lehetőséget biztosítani. Ennek megoldása nem az önkormányzati szándékon, hanem az anyagi lehetőségeken múlik. Az önkormányzat jelen költségvetési lehetőségei mellett nem tud építeni vagy vásárolni ingatlanokat.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db)	Épített lakások száma	Épített lakások száma 1000 lakásra	1-2 szobás lakások aránya	A közüemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya	A közüemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya
	db	db	db	%	%	%
2015	499	1	2	36,30%	59,10%	99,80%
2016	500	1	2	36,20%	69,80%	99,80%
2017	500	0	0	36,20%	69,80%	99,80%
2018	501	1	2	36,30%	71,30%	99,80%
2019	502	1	2	36,30%	72,10%	99,60%
2020	504	2	4	36,10%	72,40%	99,60%
2021	505	1	2	36,20%	0,00%	0,00%

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

Településen az önkormányzat egy bérlakással rendelkezik.

b) szociális lakhatás

A településen nincs önkormányzati szociális bérlakás.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

A településen nincs önkormányzat e pont szerinti ingatlan.

e) lakhatást segítő támogatások

Települési támogatásban részesültek száma a vizsgált időben kiemelkedően 2018. 2019. években volt jellemző.

A szociális és gyermekjóléti ellátásokról szóló 2/2015. (II.18.) önkormányzati rendeletben meghatározott települési támogatással tudja támogatni a lakosságot az önkormányzat, valamint lehetőség van rendkívüli támogatást nyújtani eseti jelleggel vagy időszakra havi rendszerességgel.

1.) Települési támogatáson belül lakhatás támogatása keretében közüzemi díj hozzájárulás támogatást kaphatnak az arra jogosultak.

2.) Rendkívüli támogatás eseti jelleggel vagy meghatározott időszakra havi rendszerességgel, maximum 2 hónapra adható.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma
	Fő	Fő
2015	0	0
2016	0	0
2017	57	0
2018	361	2
2019	114	11
2020	3	23
2021	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

Eladósodottság mértékéről nem rendelkezünk adatokkal. A HÍD-hoz nem érkezett megkeresés Tök megélhetési problémával kapcsolatban. Ezek alapján megállapítható, hogy az eladósodottság nem jellemző a településre.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Az utóbbi években a község zártkerti fekvésű ingatlanokban élők száma jelentősen megemelkedett. Egyre többen –a lakhatás alacsonyabb költségei miatt – állandó lakhatásra is használják a zártkerti területen lévő ingatlanokat.

Számuk 30 fő, ebből 2 gyermek².

A település belterületén a közműszolgáltatások közül a legtöbb elérhető: villany, vezetékes víz, gáz, a csatornahálózat is kiépítésére került a településen. A közműszolgáltatási hulladékszállítást a Depónia Nonprofit Kft. látja el. A közösségi közlekedés a Volánbusz Zrt. járataival megoldott. Hétköznap félóránként van járat, csúcsidőszakokban negyedóránként. Közvetlen járat van Budapestre, Perbálon át, illetve átszállással Zsámbékon keresztül.

Elégtelen lakhatási körülmények néhány ingatlan esetében jellemzőek a település belterületén.

² Népszámlálási adatok alapján

A faluközponttól kb. 5 kilométer távolságra helyezkedik az „Újmajor” elnevezésű településrész. A falurész a 102-es főútvonal mellett helyezkedik el Páty és Zsámbék között. Itt kb. 26 lakos él, köztük 9 gyermek. Ez a településrészen az ingatlanok külterületi fekvésnek számítanak, a Helyi Építési Szabályzat gazdasági- és ipari övezetnek sorolta be. Közfelügyelettel ellátott, a postaszolgálat is működik a településrészen. A rendszeres buszjáratok érintik.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);
- a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;;
- a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

A településen nincsenek telepek, szegregátumok, és nincs olyan terület sem, mely szegregáció kialakulásával veszélyeztetett lenne.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik a házi orvosi, házi gyermekorvosi ellátásról. Vegyes körzetként működik helyben önkormányzati tulajdonú épületben a házi orvosi ellátás.

A fogorvosi alapellátás a töki lakosok számára Zsámbék Város Önkormányzat által biztosított fogorvosi praxis által elérhető.

A védőnői szolgálat folyamatosan biztosított a településen. Jogszabályi változás által 2023. július 1-jétől e feladat ellátása állami kézbe került át, így ezt az alapellátást az Észak-budai Szent János Centrumkórház látja el.

A szakellátásokat a lakosság a fővárosban, valamint a környező nagyobb településeken érhetik el, ahol szakrendelők működnek (pl.: Bicske, Biatorbágy, Budakeszi, Budaörs)

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma
	db	db	db	db	Fő	Fő
2015	1	0	0	1	0	0
2016	1	0	0	1	0	0
2017	1	0	0	1	11	2
2018	1	0	0	1	13	3
2019	1	0	0	1	15	1
2020	1	0	0	1	14	3
2021	1	0	0	1	0	0

Forrás: TeIR, KSH

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A kisgyermekkori szűrővizsgálatok elvégzése a háziorvos, védőnő által biztosított, illetve a Szent János Kórház szakrendelésein elérhető. A település lakosai számára Zsámbék város által minden évben megszervezett tüdőszűrő vizsgálat.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Rehabilitációs szolgáltatásokhoz Budakeszin, az Országos Orvosi Rehabilitációs Intézetben juthatnak hozzá lakosaink.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetésben (*Apró Csodák Töki Református Óvoda, Kisgöncöl Waldorf Iskola*) figyelembe veszik az egészséges táplálkozás szempontjait. A heti étrend összeállítása a gyermekétkeztetés előírásainak megfelelő.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Helyben sportprogramok a közösségi szintértként működő Művelődési Ház épületében elérhetőek, valamint a műfüves sportpálya is helyszínt biztosít a sportolni vágyók számára. A községben ló-tartással foglalkozók lovasoktatás is folytatnak, így biztosított a sportolás lehetősége.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatások a budakeszi székhelyű HÍD Szociális, Család és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ útján valósulnak meg, társulási formában.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

A településen működő Kisgöncöl Waldorf Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, valamint a zsámbéki Zichy Miklós Általános Iskola tanrendje keretében kerülnek megszervezésre drogprevenciós előadások.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az önkormányzathoz nem érkezett jelzés (panasz) hátrányos megkülönböztetés, vagy egyenlő bánásmód megsértése miatt a szolgáltatások igénybevétele kapcsán.

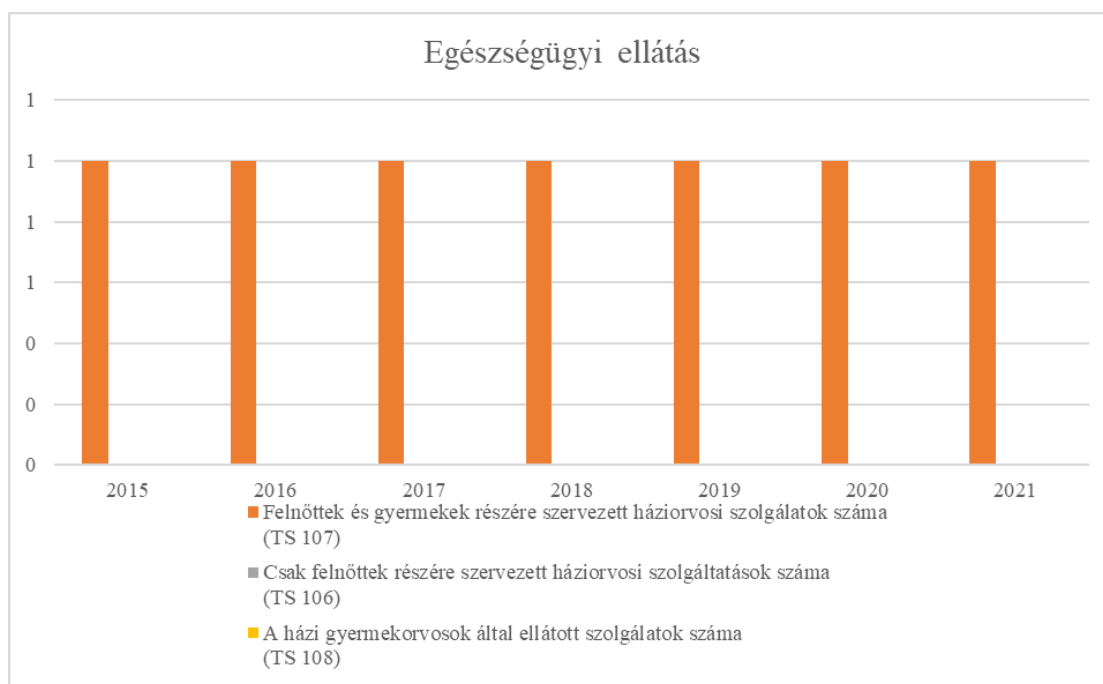
j) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Nincs tudomásunk előnyben részesítési szolgáltatásokról a település területén. Az önkormányzat költségvetése nem teszi lehetővé a pozitív diszkrimináció alkalmazását.

A községben nem működik népkonyha. Az önkormányzat a rászorulóknak számára szociális étkezést biztosít kedvezményes alapon illetve szociális helyzettől függően ingyenesen.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgáltatások száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közfogyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2015	1	0	0	1	0	0
2016	1	0	0	1	0	0
2017	1	0	0	1	11	2
2018	1	0	0	1	13	3
2019	1	0	0	1	15	1
2020	1	0	0	1	14	3
2021	1	0	0	1	0	0

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

3.7 Községi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

A közelet elsődleges színterei a különböző települési rendezvények, amelyek egész évben teret adnak a közösségi élet gyakorlására. A felújított közösségi színtér – művelődési ház és könyvtár – rendszeresen helyt ad helyi civil szerveződéseknek és egyéb számos beltéri rendezvényeknek (pl.: kiállításoknak, színházi előadásoknak, települési ünnepeknek).

Elnyert pályázatok a vizsgált időszakban:

Pályázat neve	Kódja	Tartalma (rövid leírás)	Futamideje	Fenntartási időszak
Önkormányzati épület és MŰV ház energetikai fejlesztése	KEHOP-5.2.9-16-2017-0162	Tök Községi Önkormányzat épületének és a Művelődési Ház energetikai korszerűsítése, megújuló energiával való fejlesztése	1 év	2019.09.11 (tárgyidőszak kezdete) 2024.09.11. (záró fenntartási jelentés)
Önkormányzati tulajdonban lévő ingatlanok fejlesztése	MFP-ÖTIK/2021	Közösségi tér felújítása a töki Művelődési Ház területén	1 év	2022.10.21. (tárgyidőszak kezdete) 2027.10.21. (záró fenntartási jelentés)
Élhető települések Sportpálya fejlesztés	TOP_PLUSZ_1.2.1-21_PT-2022-00064 Élhető települések	Közösségi, kulturális és sportolási infrastruktúra fejlesztés az élhetőbb Tök településért	3 év	2025.03.01 (záró elszámolás benyújtási hi.) 2030.03.01. (záró fenntartási jelentés)

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2018)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint)	Sportcsarnok, sportpálya léte	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma	Közművelődési intézmények száma
db	van/nincs	db	db
1	van	786	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Közösségünkben igen jelentős a kulturális tevékenység. A szervező elsősorban az önkormányzattal, a településen működő óvodával, és a zsámbéki általános iskolával együttműködve valósítja meg. Emellett olyan egyesület és civil szerveződés (Töki Nostalgia Társaság, Gyermekbarát Egyesület, Töki Lovas Sport Egyesület, Kotkoda Kórus) is működik a faluban, amelyek célja a közösség-teremtése/megtartása és a hagyományörzés, és amelyek szintén aktív szerepet vállalnak a helyi közéletben.

A könyvtár is számos kulturális programot kínál pl.: író-olvasó találkozók, rajzpályázatok, kézműves foglalkozások, tudományos és pszichológiai témájú előadások.

A Helytörténeti múzeumban állandó helytörténeti kiállítás és időszakos kiállítások is megtekinthetők. A Helytörténeti kiállítás a töki emberek viseletét és használati tárgyait mutatja be az elmúlt 50-100 évben. Az anyag a község értékeit, múltját, hagyományait őrző tárgyi emlékeket hozza

közelebb a látogatókhoz. Az épület rendszerváltás előtt a termelőszövetkezetben dolgozók számára került kiutalásra, mint szolgálati lakás. Jelenleg az épület állagmegóvásra, felújításra szorul.

A falu újságja a Töki Hírek, melynek felelős kiadója Tök Község Önkormányzata. Az újság az önkormányzat hivatalos tájékoztató kiadványa és a településen történt fontos események bemutatója.

A közösségi élet színterének helyszínt adó helyek, közösségi létesítmények:

- önkormányzat tanácsterme, könyvtár, művelődési ház, helytörténi múzeum
- szabadtéren: településközpont műemléki környezete, sportpálya

Fő rendezvények a községünkben:

- Újévi koncert,
- Farsang
- Március 15. ünnepi megemlékezés
- Húsvéti ünnepváró programok
- Borangoló
- Múzeumok éjszakája
- Családi főző és gyereknap
- Kultúr Pince Zenei Fesztivál
- Lovasnapok
- Szüreti Felvonulás és Bál
- Idősek napja
- Október 23. ünnepi megemlékezés
- Mikulás váró rendezvény
- Karácsonyi Rendezvény

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A települési rendezvényeken a falu lakosai jó hangulatban, etnikai konfliktusok nélkül ünnepelek. Etnikai konfliktus a mindennapokban sem jellemző, ezért településünk ebből a szempontból konfliktusmentes.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Önkormányzatunk minden évben tartós élelmiszeradományokat gyűjt az egyedül élők és szociálisan rászorultak számára év végével.

A zsámbéki katolikus egyház, a töki református egyház, valamint a HÍD munkatársai ruha és élelmiszeradományokat juttat az őket felkereső töki rászorultaknak.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A településen nemzetiségi önkormányzat nem alakult az utolsó helyi választáskor. A nemzetiségi hovatartozás önbevallásos, adatokkal nem rendelkezünk.

e) helyi lakossági önszerveződések.

- **Gyermekbarát Egyesület** 1995-ben jött létre azzal a céllal, hogy az óvodás és általános iskoláskorú gyermekek szabadidejének tartalmas eltöltésére kulturális és sport programok, kézműves foglalkozásokat szervezzenek. A falu - Tök község - hagyományainak megismertetése a gyermekekkel már óvodás kortól és a hagyományok ápolása megvalósulhasson. A szociálisan rászoruló gyermekek fokozott támogatása megtörténjen. Tevékenysége: közösségi, kulturális hagyományok, értékek ápolásának, művészeti kezdeményezések, önszerveződések támogatása.
- **Kotkoda Népdalkör és Hagyományőrző Egyesület** 2001-ben alakult. Az egyesület célja és tevékenysége: a magyar népdalkincs ápolása megismertetése és megszerettetése minél szélesebb körben. Falunk kulturális életének szervezése. Hagyományőrző ünnepeken, így különösen Szüreti Bál, Mesterségek Ünnepe, Borünnep, a faluban fellelhető népi ételek készítése bemutatása. Jeles napokon: Márton nap, Adventi időszak szokásaink felelevenítése, ehhez közösségi alkalmak teremtése. Együttműködés más hagyományőrző csoportokkal. Nemzeti ünnepek alkalmával megrendezésre kerülő községi megemlékezésen való fellépés. Részvétel Tök község kulturális életének szervezésében.
- **A Töki Lovas Sport Egyesület** 2010-ben jött létre azzal a céllal, hogy összefogja mind Tök, mind a környező település lovas barátait, lótaratóit. A hobbi, alkalmi lovaglason keresztül a lovas sportokat (díjugratás, díjlovaglás, távlovaglás, fogathajtás, lovas túrák) megismertesse, megkedveltesse, minden korosztály számára a kisebbektől az idősebbekig. A lovakkal való kapcsolat jó lehetőséget nyújt minden korosztály számára a gondoskodás, felelősség és környezettudatos magatartás kialakítására.
- **Töki Nostalgia Társaság** 2014-ben jött létre, célja közösségi élet kibontakoztatása, építése, fenntartása. A lakosság szabadidős programjainak segítése, így különösen szabadtéri rendezvények lebonyolítása, bálók, közös zenés rendezvények tartása, a töki hagyományok összegyűjtése, megőrzése, faluszépítés, helyi közösségek tevékenységének támogatása, tájház működésének támogatása.
- **Nyakas-hegyi Borút Egyesület** 2022-ben jött létre, működésének egyik célja az Etyek-Budai borvidék Nyakas-hegy szőlőterületének, ökológiai arculatának megóvása, a helyi minőségi borok piacának és keresletének növelése.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen roma nemzetiségi önkormány nem szerveződött a 2019-es helyi választásokkor.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Igény helyben elérhető kihelyezett szűrővizsgálat megszervezésére.	Szűrővizsgálatok lehetőségeinek felkutatása, szervezése.
Rászorulókat eljuttatásának segítése egészségügyi fejlesztő illetve rehabilitációs intézményekhez.	Önkéntesek bevonásával helyi autókkal egyfajta közösségi közlekedés megszervezése.

Szociális és piaci alapon bérbe adható önkormányzati lakás hiánya.	Lehetőség szerint önkormányzati lakásállomány vásárlással történő bővítése. Meglévő önkormányzati tulajdonú Fő utcai házasingatlan szociális bérlakássá történő átalakítása, felújítása. Minezek pályázati források bevonásával.
Adományok szűkös kerete.	Éves szinten többszöri szervezett adománygyűjtés helyi szervezetek, egyház, civil szervezetek bevonásával.
Helytörténeti múzeum épülete állagmegóvása, felújítása szükséges. Az épület szerkezete miatt az épület beázik. Szigetelés nem megoldott.	Az épület felújítása pályázati források bevonásával biztosított.
Közmunkaprogram kiszélesítése a településen.	Budakeszi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztállyal szoros együttműködés kialakítása.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

Önkormányzatunk elkötelezett a gyermekek jogainak maradéktalan érvényesítése mellett. A következő táblázat a kiskorúak számát és arányát mutatja meg az állandó népességen belül nemek és korcsoportok szerint.

A 0-2 év közötti gyermekek mindössze 2,34 %-át teszik ki az állandó népességnek, a 14 év alattiak összesen 17,95 %-át, a 15-17 éves népesség aránya pedig 3,26 % az állandó népességen belül. Nemek szerint a 17 év alatti népességben a fiúk kicsivel nagyobb arányban jelennek meg.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen	Férfiak	Nők
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma	696	713	1409	49,40%	50,60%
0-2 évesek			33	2,34%	
0-14 éves	138	115	253	9,79%	8,16%
15-17 éves	21	25	46	1,49%	1,77%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A *veszélyeztetettség* fogalmát a Gyvt. 5.§ n) pontja szerint a veszélyeztetettség olyan - a gyermek vagy más személy által tanúsított - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

A *védelembe vétel* a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatósági intézkedés. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybe vételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi.

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége (ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alacsony iskolai végzettséggel rendelkezik),
- a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága (ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy),
- a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei (ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek),

Halmozottan hátrányos helyzetű

- az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében a fentebb meghatározott három körülmény közül legalább kettő fennáll,
- a nevelésbe vett gyermek,
- az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt,

Tök településen a védelembe vett és veszélyeztetett gyermekek száma ingadozónak mondható.

2019-ben kimagasló volt a veszélyeztetett gyermekek létszáma. A veszélyeztetettség sok esetben a család- és gyermekjóléti szolgáltatás önkéntes igénybevételével is kezelhető, azonban azokban az esetekben, mikor ez a típusú ellátás már nem elégséges, hatósági intézkedésre (védelembe vételre) kerül sor. A védelembe vettek tehát azok a gyermekek, akik a veszélyeztetettek közül kerülnek ki, mint hatósági intézkedésben érintett kiskorúak. Az ő esetükben a veszélyeztetettség súlyosabb, nehezebben kezelhető problémát jelent, ezért kötelező magatartásszabályok elrendelése mellett a gyámhatóság védelembe veszi őket.

Látható, hogy a védelembe vettek száma jóval alacsonyabb, mint a veszélyeztetetteké, ami arra enged következtetni, hogy a család- és gyermekjóléti szolgálat igyekszik az önkéntességen alapuló együttműködés keretében segíteni a családokat a felmerült problémák megoldásában, a hatóság bevonására csak a legszükségesebb esetekben kerül sor.

Az Önkormányzat adatai alapján elmondható, hogy településünkön évek óta csekély számú hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek él. Településünkön hátrányos helyzet elsősorban a szülő alacsony iskolai végzettsége vagy foglalkoztatottsága miatt kerül megállapításra, míg a halmozottan hátrányos helyzet főleg e két körülmény együttállása, valamint nevelésbe vett gyermekek esetében jellemző. Összességében elmondható, hogy Tökön elenyésző azon gyermekek száma, akik esetében a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet megállapításra került. Hátrányos helyzetű gyermek és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszáma 2021. december 31-ig 2-2 fő volt.

A fogyatékkal élő gyermekek számát illetően nincs pontos adatunk, de tapasztalataink alapján annyit tudunk, hogy nincsenek nagy számban jelen településünkön.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
	Fő	Fő
2015	0	0
2016	0	0
2017	0	0
2018	4	0
2019	1	13
2020	0	4
2021	2	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre (RGYK) való jogosultság lényege, hogy az anyagi nehézségekkel küszködő családok számára megkönnyítse a gyermek(ek) ellátását. Az RGYK alapján a gyermek számos jogszabályban definiált kedvezményre lesz jogosult.

A Gyvt. 19. § (1) bekezdése szerint a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult

- ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésnek és - ha megfelel a törvényben meghatározott egyéb feltételeknek - a szünidei gyermekétkeztetésnek,
- meghatározott természetbeni támogatásnak (fogyasztásra készétel, ruházat, valamint tan-szer vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány), és
- a törvényben és más jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevé-telére.

A gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre akkor jogosult, ha a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a szociális vetítési alap (ko-rábban öregségi nyugdíj) jelenleg 180%-át (165 %-át).

Az RGYK-ra való jogosultság sok más ellátáshoz hasonlóan az öregségi nyugdíj/szociális vetítési alap mindenkor legkisebb összegének bizonyos százalékában van meghatározva, azonban a nyugdíjminimum összege évek óta változatlan, az RGYK-ra jogosító százalékának értéke pedig csupán 5 százalékponttal emelkedett. Így azonban túlságosan alacsony az a jövedelemhatár, mely alatt a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítható.

Az Önkormányzat tárgyév december 31-re vonatkozó adatai alapján a településen 2022-ben nem részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben senki, melynek oka, hogy a jogszabályban előírt jogosultsági feltétel kérelmezők vonatkozásában megszűnt.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma
	Fő
2015	0
2016	0
2017	23
2018	17
2019	5
2020	1
2021	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

Tök Község Önkormányzata (2021) határozati döntése alapján gyermek születésekor egyszeri újszülötti pénzbeli támogatásban részesíti a szülőket. A támogatás feltétel, hogy az újszülött és törvényes képviselői Tök településen állandó lakcímmel rendelkezzenek.

Az árvaellátás az elhunyt nyugdíjas, illetve nyugdíjban nem részesülő, de nyugdíjjogosultságot szerzett elhunyt személy gyermekének, örökbe fogadott gyermekének, meghatározott feltételek esetén nevelt gyermekének, testvérének, unokájának járó ellátás, melynek szabályait az 1997. évi LXXXI. törvény határozza meg. Az árvaellátás alapvetően a gyermek 16. életévének betöltéséig jár, kivéve, ha nappali rendszerű oktatásban vesz részt a gyermek, ebben az esetben legfeljebb 25. életévének betöltéséig jár.

Tökön az árvaellátásban részesülők száma jelentős mértékben csökkent. Az árvaellátásban részesülők közt a nők aránya magasabb. Elmondható ugyanakkor, hogy településünkön nincsenek jelen nagy számban olyan gyermekek, fiatalok, akiknek esetében a szülő halála miatt árvaellátás jár.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2015	6	3	9
2016	5	7	12
2017	5	7	12
2018	5	7	12
2019	4	7	11
2020	3	5	8
2021	3	5	8

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A gyermekvédelmi törvény 2015. szeptember 1-jétől hatályos módosítása alapján jelentősen bővült azoknak a gyermekeknek a köre, akik számára ingyenes a bölcsődei, óvodai étkezés. A jogszabályváltozás komoly segítséget jelentett elsősorban azoknak az alacsony jövedelemmel rendelkező családoknak, akik a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre pár ezer forint különbözet miatt nem voltak jogosultak, és más kedvezményezett körbe sem estek bele. Az ingyenes és kedvezményes gyermekétkeztetésre vonatkozó szabályokat a gyermekvédelmi törvény határozza meg.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek számát illetően nem áll rendelkezésünkre adat.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Külföldről visszatért, magyar állampolgársággal rendelkező vagy nem rendelkező, hátrányos helyzetű családban élő gyermekek jellemzőiről nem áll rendelkezésünkre adat.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Településünkön nem található szegregált, telepszerű lakókörnyezet. így helyi gyermekek nem élnek telepszerű, szegregált lakókörnyezetben.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Ahogy már említettük, településünkön jelenleg hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermek nincs, a fogyatékkal élő gyermekek számáról pedig nincs pontos adatunk. A korábbi években a családsegítő- és gyermekjóléti szolgálat, valamint a védőnő szolgálat kapcsolatban állt a családokkal.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnő feladatait a területi védőnői ellátásról szóló 49/2004. (V. 21.) EszCsM rendelet 3. §-a szabályozza. Ez alapján a területi védőnő gondozási tevékenységet szervez azon családok körében, ahol várandós és gyermekágyas anya, 0-7 éves korú gyermek, illetve 7-18 éves korú iskolába nem járó gyermek él. Ennek keretében családlátogatást végez, tanácsadást nyújt önállóan és szakorvossal együttműködve.

2023. július 1-jétől a védőnői feladatellátás fenntartói jogállás jogszabályi rendelkezés alapján módosult. Az önkormányzati fenntartásból állami fenntartásba került a védőnői feladatellátás.

A településen egy körzet működik, melyet főállású védőnő lát el.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőként
	db	Fő	Fő
2015	1	50	50
2016	1	55	55
2017	1	43	43
2018	1	35	35
2019	1	47	47
2020	1	42	42
2021	1	45	45

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A gyermekek orvosi ellátása egy vegyes körzetű háziorvosi praxisban megoldott, mely a faluközpontban elérhető. Szakorvosi ellátások Budakeszin, Bicskén (kb. 10 km) és az Észak-budai Szent János Centrumkórházban (kb. 30 km) elérhetőek.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi-orvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett házi-orvosi szolgáltatások száma	A házi gyermek-orvosok által ellátott szolgálatok száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2015	1	0	0		1 585
2016	1	0	0		1 618
2017	1	0	0		1 751
2018	1	0	0		1 690
2019	1	0	0		1 730
2020	1	0	0		1 795
2021	1	0	0		1 800

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A településen a 0-7 éves korúak speciális ellátási igényeit kielégítő szolgáltatások nincsenek.

A gyermekek speciális ellátási igényeit, fejlesztését a Pest Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Budakeszi Tagintézménye látja el. Szolgáltatásai a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény alapján korai fejlesztés és gondozás, nevelési tanácsadás, logopédiai ellátás, konduktív pedagógia, gyógytestnevelés, óvoda- és iskolapszichológia, szakértői bizottsági tevékenység, pályaválasztás, tehetséggondozás.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások:

- a gyermekjóléti szolgáltatás,
- a gyermekek napközbeni ellátása,
- a gyermekek átmeneti gondozása,
- gyermekek esélynövelő szolgáltatásai. (Gyvt. 15. § (2) bekezdés)

Településünkön a gyermekjóléti szolgálat és a gyermekek napközbeni ellátása biztosított.

- e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

A településen jelenleg sem önkormányzati, sem magán bölcsőde nem működik. Legközelebb bölcsőde Zsámbékon önkormányzati fenntartásban működik, Tinnye településen két magán bölcsődét működtetnek. Önkormányzat tervei között szerepel a bölcsődei ellátás biztosítása, melyet jelenleg forráshiány miatt nem tud megvalósítani.

Tök Község Önkormányzata pályázati forrásból 2010-ben tulajdonában lévő óvoda épületét bővítette, átépítette, korszerűsítette. 2015-ben közoktatási feladatellátási szerződést kötött az Önkormányzat a Zsámbéki Református Egyházközséggel. Csillagvilág Református Óvoda telephelyeként működött a töki óvoda.

2023. augusztusában a köznevelési feladat biztosítása céljából közoktatási feladatellátási megállapodást kötött Tök Község Önkormányzata a Töki Református Missziói Egyházközséggel. Településünkön 2023. szeptemberi 1-jével az Apró Csodák Töki Református Óvoda által biztosított a gyermekek napközbeni ellátása.

Az óvoda 50 fős férőhellyel rendelkezik, csoportjainak száma kettő. Gyógypedagógiai nevelésben részesülő külön csoport nincs. Az intézményben a gyógypedagógiai feladatellátást a Református Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézményével biztosított. Az intézményben az alapvető feladat elvégzéséhez szükséges alkalmazotti létszám a törvényben előírtaknak megfelelően biztosított, a dolgozók iskolai végzettsége, szakképzettsége megfelelő.

2020-ban az óvoda udvarának felújítása és udvari eszközök fejlesztése valósult meg „*Csillagvilág Óvoda udvarának felújítása és udvari eszközök fejlesztése Tök településen*” című, MFP-OUF/2019 pályázati forrásból. Futamideje egy év, fenntartási időszak 2025. december 31.

Az Önkormányzat tervei között szerepel az óvoda épületének pályázati forrásból történő megújítása.

Községünkben magánóvodaként a Gyermekliget Waldorf Óvoda működik. Férőhelye 30 fő.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2015		
2016		
2017		
2018		
2019		
2020		
2021		

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2015	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

f) gyermekvédelem;

Budakeszi járasszékhely településsel történő társulási ellátás keretében a HÍD Szociális, Család és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ által történik a gyermekjóléti feladatok ellátása. Helyben, jegyzői hatáskörben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása történik.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A településen nincsenek ilyen szolgáltatások, a község 50 kilométeres körzetében 4 állami és 5 alapítványi működtetésű családok átmeneti otthona található. Segítségre lehet azonban számítani a HÍD családgondozója révén, illetve települési támogatás is igényelhető ilyen esetekben.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A szabadidős és sport tevékenységekhez való hozzáférést részletesen ismertettük a 3.6. e) pontban, ezek részben lefedik az egészségfejlesztési és szabadidős programokat. Szünidős programokat elsősorban az iskolai tanárok, a helyi egyház és a helyi civil szervezetek szerveznek.

- i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei);

Az óvoda épületében kialakításra került 2010-ben egy főzőkonyha, amelyre komoly átalakítás vár. Jelenleg az önkormányzat saját főzőkonyhát nem üzemeltet. A településen működő intézményekben a gyermekétkeztetést az intézmények külső beszállító cég által biztosítják, napi 3-szori étkezéssel. A szolgáltató lehetőséget teremt gluténmentes, tejmentes menü biztosítására is szakorvosi igazolással rendelkező, speciális étrendet igénylő gyermekek számára (pl. laktóz-intolerancia vagy glutén-érzékenység megléte esetén). Hétfégi gyermekétkeztetés nincs a településen. Szünidőben HH és HHH gyermekek étkeztetését az önkormányzat igény szerint biztosítja.

- j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Tök településen nincsenek eltérő kultúrájú gyermekcsoportok. A hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok nincsenek elválasztva, a gyermekek integrációja jellemző a településre.

- k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nincs tudomásunk hátrányos megkülönböztetésről.

- l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Kifejezetten gyermekeket célzó hátránykompenzáló ellátások településünkön:

Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjpályázat

Az Önkormányzat évente kiírja a Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjpályázatot a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok számára felsőoktatási tanulmányaik támogatása céljából.

Az ösztöndíj odaítélésének feltételeit a 51/2007.(III.26.) számú Kormányrendelet határozza meg. Az ösztöndíj megállapítása akkor lehetséges, ha a hallgató a település területén bejelentett lakóhellyel rendelkezik, és felsőoktatási intézményben nappali tagozatos hallgatóként vesz részt a rendeletben foglalt képzéstípusok valamelyikén.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

A 4.3 fejezetben is említésre került, hogy a gyermekek speciális ellátási igényeit, fejlesztését a Pest Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Budakeszi Tagintézménye látja el. Szolgáltatásai a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény alapján korai fejlesztés és gondozás, nevelési tanácsadás, logopédiai ellátás, konduktív pedagógia, gyógytestnevelés, óvoda- és iskolapszichológia, szakértői bizottsági tevékenység, pályaválasztás, tehetséggondozás. Az tagintézmény Budaörsön székhellyel és telephellyel rendelkezik. Az intézménybe történő eljutása azon szülők számára körülményes, akik nem rendelkezni személyautóval. Közvetlen autóbuszjárat nincs. Aki tömeg-

közlekedéssel kénytelen eljutni az intézménybe átszállással (autóbusz, vonat) tudja elérni Budaörsön a szolgáltatást.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül
	Fő	Fő	%
2015	65	6	9,20%
2016	71	0	0,00%
2017	68	3	4,40%
2018	77	0	0,00%
2019	70	0	0,00%
2020	66	0	0,00%
2021	70	0	0,00%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2015		n.a.	-
2016		n.a.	-
2017		n.a.	-
2018		n.a.	-
2019		n.a.	-
2020		n.a.	-
2021		n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%
	n.a.	-	n.a.	-
	n.a.	-	n.a.	-
	n.a.	-	n.a.	-
	n.a.	-	n.a.	-
	n.a.	-	n.a.	-
	n.a.	-	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2015	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az önkormányzatnál kérelem alapján indul az eljárás a gyermekvédelmi kedvezmény megállapítására, valamint a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítására. Amennyiben a jogosultság megállapítható úgy támogatásban részesül az érintett gyermek a mindenkorai jogszabályi előírások szerint. Településen eddig a támogatást igénybe vevők száma mindig 10 fő alatt volt.

- b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Tökön 2015. szeptember 1-jétől 2023. augusztus 31. napjáig az óvodai köznevelési feladatok a Zsámbéki Református Egyházközség Csillagvilág Református Óvodája látta el. Gyógypedagógiai nevelésben, oktatásban résztvevők száma KIR intézményi 2022. évi adatok szerint 3 fő volt.

2023. szeptember 1-jével az óvodai feladatokat a Töki Református Missziói Egyházközség, közoktatási feladat-ellátási megállapodás alapján az Apró Csodák Töki Református Óvoda intézményén keresztül látja el.

A településen a Kisgöncöl Waldorf Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola működik. Az iskola gyógypedagógust nem alkalmaz.

Az általános iskolai körzethatár szerint a töki állandó/tartózkodási hellyel rendelkező általános iskolás gyermekek a Zsámbéki Zichy Miklós Általános Iskolába jelentkezhetnek felvételre. Az intézmény KIR intézményi 2022. évi adatok alapján 20 fő a gyógypedagógiai nevelésben, oktatásban résztvevők száma.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2015	38	3	n.a.	2	n.a.	3	n.a.	n.a.
2016	41	3	n.a.	2	n.a.	3	n.a.	n.a.
2017	38	3	n.a.	2	n.a.	3	n.a.	n.a.
2018	33	3	n.a.	2	n.a.	3	n.a.	n.a.
2019	32	3	n.a.	2	n.a.	3	n.a.	n.a.
2020	35	3	n.a.	2	n.a.	3	n.a.	n.a.
2021	39	3	n.a.	2	n.a.	3	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2014/2015	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	-
2015/2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	-
2016/2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	-
2017/2018	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	-
2018/2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	-
2019/2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2014/2015	n.a.
2015/2016	n.a.
2016/2017	n.a.
2017/2018	n.a.
2018/2019	n.a.
2019/2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;
Nincs tudomásunk hátrányos megkülönböztetésről e területen sem.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;
Településen belül nem mérhető, tekintettel arra, hogy óvodából és általános iskolából is 1-1 intézmény működik.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.
A jogszabályok által biztosított kompenzáció túl plusz juttatások, szolgáltatások nincsenek a településen.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyermekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztesben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2015	n.a.	n.a.	n.a.	5
2016	n.a.	n.a.	n.a.	6
2017	n.a.	n.a.	n.a.	6
2018	n.a.	n.a.	n.a.	6
2019	n.a.	n.a.	n.a.	2
2020	n.a.	n.a.	n.a.	2
2021	n.a.	n.a.	n.a.	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

Elnyert pályázatok a vizsgált időszakban:

Pályázat neve	Kódja	Tartalma (rövid leírás)	Futamideje	Fenntartási időszak
Csillagvilág Óvoda udvarának felújítása és udvari eszközök fejlesztése Tök településen	MFP-OUF/2019	Önkormányzati tulajdonú óvoda udvarának felújítása és udvari eszközök fejlesztése valósul meg.	1 év	2020.12.31. (tárgyidőszak kezdete) - 2025.12.31. (záró fenntartási jelentés)
Orvosi rendelő felújítás	MFP-HOR/2019	Eszközök és bútorok beszerzése. Három rendelő típus felújítása, átalakítása, korszerűsítése, funkcióváltása, bővítése.	1 év	2020.07.31 (tárgyidőszak kezdete) - 2025.07.31. (záró fenntartási jelentés)

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Gyermekek számára szabadidős programok korlátozottak.	Kulturális szféra (könyvtár) illetve civil szervezetek bevonásával több tábor szervezése.
Kevés szabadidős és sportprogram.	Több szabadidős és sportprogramok szervezése, biztosítása.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Tök községben az állandó népességet tekintve a férfiak és nők aránya nem mutat nagy eltérést, a férfiak 49,40 %, a nők 50,60 %.

Korcsoportos bontásban azt tapasztaljuk, hogy általában kiegyenlített a nemek aránya, kivéve a 18-59 év közötti korcsoportot, ahol a nők vannak többségben. Igazán nagy különbséget mutat a 65 év feletti aránya, ahol majdnem duplája a nők száma a férfiakhoz képest.

Az adatok alapján arra megállapításra juthatunk, hogy a nők esélyegyenlősége elemzésekor külön figyelmet kell fordítani az idősebb korú, feltehetően egyedülálló nők helyzetének vizsgálatára. A korábbi fejezetekben a korcsoportos bontási adatokból és a gyermekek esélyegyenlőségének vizsgálata során már megállapítottuk, hogy Tök előregedő település, kiemelt jelentőségű ebben a fejezetben a családayák helyzetének elemzése, munkába állási esélyük vizsgálata.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2018)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen	Férfiak	Nők
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	696	713	1409	49,40%	50,60%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			33	2,34%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	138	115	253	9,79%	8,16%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	21	25	46	1,49%	1,77%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	412	806	1218	29,24%	57,20%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	43	47	90	3,05%	3,34%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	82	132	214	5,82%	9,37%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Munkanélküli nők száma a vizsgált időszakban magasabb, mint a férfiak száma.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya	Nők aránya	Összesen
	%	%	%
2015	4,70%	4,20%	4,45%
2016	3,50%	3,40%	3,45%
2017	2,30%	3,40%	2,85%
2018	2,50%	2,20%	2,35%
2019	1,20%	2,00%	1,60%
2020	3,10%	1,30%	2,20%
2021	1,00%	2,30%	1,65%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántar- tott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált mun- kanélküliek aránya	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláske- resőkön belül
	%	%
2015	51,20%	45,50%
2016	57,60%	42,10%
2017	48,20%	53,90%
2018	72,70%	56,30%
2019	46,70%	85,17%
2020	38,10%	37,50%
2021	43,80%	71,40%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A munkanélküliség aránya 3% alatt van, a helyzet jónak mondható a foglalkoztatottságot tekintve. Fenti táblázatokból azt állapíthatjuk meg, hogy a munkanélküli nők száma magasabb, mint a férfiaké, a 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők között jóval nagyobb arányban fordulnak elő nők. Ugyanakkor a nem regisztrált munkanélküliekről, illetve gyermeknevelési támogatásban, és egyéb ellátási formákból, vagy vállalkozásból élőkre vonatkozóan nem rendelkezünk adatokkal. A pályakezdők aránya alacsony a nyilvántartott álláskeresők között. A fiataloknak feltehetően a főváros közelsége miatt jó lehetőségeik vannak az elhelyezkedés tekintetében.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Helyben nincsenek foglalkoztatást segítő programok, képzések. A Zsámbéki Premontrei Technikum Szakképző Iskola és Gimnázium biztosít szociális ágazati szakképzést 2 éves felnőttképzési jogviszony keretében.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Tök - népszámlálási adatok			
Iskolai végzettség	2022	2011	2001
Általános iskola 8. évfolyamnál alacsonyabb	150	157	267
Általános iskola 8. évfolyam	197	266	352
Középfokú iskola érettségi nélkül, szakmai oklevéllel	238	252	215
Érettségi	404	356	295
Egyetem, főiskola stb. oklevéllel	300	201	124

Forrás: KSH

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma
	fő	Fő
2015	43	5
2016	33	3
2017	27	1
2018	22	0
2019	15	0
2020	21	0
2021	16	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 2001., 2011. és a 2022. évi népszámlálási adatok alapján az általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők létszáma 2001. évhez képest csökkent. Megállapítható, hogy nem jellemző a településre az alacsony iskolai végzettségűek nagy száma. Az adatok a népszámláláskor közölt önbevalláson alapulnak.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Nem kaptunk jelzést hátrányos megkülönböztetésről.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Ilyen jellegű szolgáltatások helyben nincsenek. Bölcsődei ellátás a településen nem megoldott. A környező településeken működő bölcsődébe elsődlegesen csak helyi gyermekeket vesznek fel. A településen családi napközi nem működik. Az óvoda 50 férőhelyes. Családbarát munkahelyekről, rugalmas munkaidő alkalmazásáról nincs tudomásunk.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2015	1	50	50
2016	1	55	55
2017	1	43	43
2018	1	35	35
2019	1	47	47
2020	1	42	42
2021	1	45	45

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2015	0	0
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2015	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Helyben biztosított a védőnői ellátás. Betöltetlen védőnői állás nincs. A védőnői jól ismeri a lakosságot, tisztában van a családok szociális helyzetével, lakhatási körülményeivel, problémáival. Segítséget nyújt családtervezési kérdésekben, ellátásokhoz való hozzájutásban. Munkáját a szakmai protokolloknak megfelelően végzi.

A közösségi szintér biztosít helyszínt (művelődési ház) a baba-mama klub működéséhez. Ezen kívül a kellemes időjárási viszonyok között a mamák a játszótéren, vagy óvodába jövet-menet megosztják tapasztalataikat, és az egyház is szervez számukra programot. Segítenek egymásnak, de a hideg téli kültéri találkozásokra alkalmatlan időszakban, vagy akár több éves otthoni, gyermeknevelési-háztartási munkával töltött időszak elszigetelheti az anyákat. További probléma, hogy egy hosszabb időszakot követően sokszor nehéz visszailleszkedni a munka világába.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Ezen a téren hiányosak az adatok, a családon belüli erőszak jobbára a falakon belül marad. Az ismeretségi kör, ha tud is ilyen esetekről, nem szívesen él jelzéssel.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

A településen belül nincsenek ilyen szolgáltatások, a település 40-50 kilométeres körzetében 4 állami és 5 alapítványi fenntartású családok átmeneti otthona működik.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A helyi közéletben aktív szerepet vállalnak a helybeli nők. A programok szervezésében, (bálok, falunap, helytörténeti kiállítás, falukarácsony, falutakarítás) lebonyolításában, klubok létrehozásában tevékenyen részt vesznek. Civil-szervezetek és egyesületek, valamint iskolai-óvodai szülői szervezetek vezetői nők, akik aktívan közreműködnek a település kulturális-, szórakoztató-, sport- és egyéb rendezvényei szervezésében, lebonyolításában.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A községben nincs ilyen kezdeményezés, a környező településeken kis számban elérhető.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Alacsony végzettségű nők számának csökkentése.	Szakmai képzések, programok indítása, pályázati forrás.
Bölcsődei ellátás hiánya.	Bölcsődei ellátás biztosítása intézményekkel történő szerződéskötés útján, bölcsődei ellátás támogatása a gyermekek magánintézményben történő elhelyezésével.
Családon belüli erőszakról információ hiány.	Adatgyűjtés, jelzőrendszer.
A gyermekükkel otthon lévő nők elszigetelődnek.	A közösségi terekben szervezett programok, foglalkozások. Kisgyermekes anyukáknak közösségi programok, előadások szervezése civil szervezetek által.
Óvodai férőhely bővítése, óvodai minicsoport kialakítása.	Az épület belső átalakításával kialakítható minicsoport. Az átalakítás pályázati forrásból valósulhat meg.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

Általánosságban elmondható, hogy a közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés ugyanaz, mint a többi korosztály esetén. A korlátokat maguk az idősök hordozzák magukban, hiszen fizikai állapotuk az idő előrehaladtával gyengül. Ezért a fogyatékossgal élők egy csoportjához hasonlóan szükséges számukra a fizikailag akadálymentes környezet kialakítása a közszolgáltatások eléréséhez. Pihenőhelyek, padok kihelyezése szükséges közterületeken, buszvárókban, közparkokban, temetőben. Az információhoz, illetve akár a közösségi élet eseményeihez való hozzájutásban akadályozhatja az idős korosztályt az internet használatban való járatlanságuk is. Ehhez nyújthat segítséget internetes képzés szervezése.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Településünk lakónépessége a korábbi évekhez képest megnövekedett. Az öregedési index 2021-ben 90,91%, ami azt jelenti, hogy ilyen arányú túlsúlyban vannak a 14 év alattiak a 65 év felettiekhez képest. A nyugdíjas korosztály nagy részét az itt született töki lakosok teszik ki.

A nyugdíj korhatárt elért betelepülők száma jelentősen kisebb, mint a fiatalabb betelepülők száma. A települési támogatások megállapítása alapján elmondható, hogy a nyugdíjas, és különösen az egyedülálló idősök azok, akik leginkább támogatásra szorulnak a településen.

A lakáskörülményeik rendezettek, ugyanakkor a nyugdíj mértéke a havi kiadásaikra, különösen a jelentősebb gyógyszerkiadások miatt, csak szigorú gazdálkodással, beosztással, vagy munkavállaló családtagoktól érkező támogatással elegendők a napi megélhetésre.

Fontos, hogy információkkal rendelkezzen az önkormányzat arról, hogy az időseket milyen arányban érinti a napi megélhetésüket fenyegető állapot, eladósodottság, segítő családtagok hiánya, és szükséges-e intézkedéseket tervezni.

Itt kell megjegyeznünk azt is, hogy az egyedül élő idősök célpontjai lehetnek csalóknak, rosszabb esetben erőszakosabb bűnözők áldozataivá válhatnak.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index %
2015	187	234	79,91%
2016	195	257	75,88%
2017	205	255	80,39%
2018	214	253	84,58%
2019	226	240	94,17%
2020	229	248	92,34%
2021	230	253	90,91%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2015	116	196	312
2016	115	199	314
2017	113	200	313
2018	113	202	315
2019	115	199	314
2020	109	192	301
2021	109	185	294

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő)
2015	6	2	86	158	0	7	0
2016	4	0	89	161	0	7	0
2017	4	0	87	163	1	8	0
2018	4	0	86	166	0	7	0
2019	5	0	88	166	1	5	0
2020	4	0	87	162	1	4	0
2021	4	0	88	158	1	2	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Tökön kevés a munkalehetőség még az aktív korúak számára is. A jogszabályi változások miatt a nyugdíjas korúaknak választania kell a nyugellátás és a munkaviszonyból származó jövedelem között, megszűnik annak lehetősége, hogy a kettőt egy időben igénybe vegyék. Ez az intézkedés visszaveti a nyugdíjasok számát a foglalkoztatásban.

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A közintézményeink alacsony létszámmal dolgoznak, nyugdíjas alkalmazottak nincsenek. Az élethosszig tartó tanulás lehetőségeinek feltételei nem állnak rendelkezésre. Foglalkoztatást támogató egyéb programok helyben nincsenek.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Nincs adatunk ebben a témában.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Az egészségügyi szolgáltatások közül az alapellátások időseink számára helyben, vagy a szomszéd Zsámbék városokban lévő Orvosi Rendelőben elérhető.

Alapellátás keretében az Önkormányzat az alábbi ellátásokat biztosítja:

- fogorvosi ellátás (Zsámbék)
- házi orvosi és gyermekorvosi rendelés,
- védőnői szolgálat,

Szakellátás Budapesten, Budakeszin, Bicskén elérhetőek a lakosság számára.

A szociális alapszolgáltatások közül időseink számára helyben biztosított a házi segítségnyújtás, az étkeztetés, a család- és gyermekjóléti szolgáltatás, melyet a korábban említett HÍD Családsegítő Központ látja el.

Az alábbi tábla bemutatja a 65 évnél idősebbek ellátásokban részesülők számát.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időszerűak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak, nők)	Nappali ellátásban részesülő időszerűak száma	Házi segítségnyújtásban részesülők száma	Szociális étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	fő	fő
2015	187	0	7	8
2016	195	0	9	8
2017	205	0	12	8
2018	214	0	12	8
2019	226	0	6	7
2020	229	0	7	7
2021	230	0	8	8

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A kulturális és közművelődési szolgáltatásokhoz való helyi hozzáférést a közösségi szintér keretében működő művelődési ház, könyvtár, (nyugdíjas találkozók, a Kotkoda Népdalkör és a TNT (Töki Nosztalgia Társaság) biztosítja. Rendszeres programok elérhetőek Zsámbékon és Perbálon is.

c) idősek informatikai jártassága;

Az idősek informatikai jártasságáról nincs adat, felmérésre jelenleg nem volt lehetőség.

d) a generációk közötti programok.

Falurendezvények, civil szervezetek rendezvényei teret biztosíthatnak a generációk közötti kapcsolódásra. Szükséges olyan programok szervezése, amely kifejezetten a különböző korosztály összefogására, együttműködésére irányulna. A generációk közti együttműködést is célnak tekintjük. Erre kézenfekvő lehetőséget adhat a középiskolás diákok 50 órás közösségi szolgálata.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az idős korosztályhoz tartozók életkorukból adódóan speciális igényekkel rendelkeznek, ezen igényeket a település önkormányzata, intézményei, civil szervezetei figyelembe veszik a programok szervezése és megvalósítása során. A bűnözés szempontjából az idősek kiszolgáltatott, védtelen csoportot alkotnak, gyakorta válnak - főleg vagyon elleni – bűncselekmények áldozataivá. Kifüggesztésre kerül az Elektronikus Lakossági Bűnmegelőzési Információs Rendszer (ELBIR) aktuális bűnmegelőzési hírlevele, amely mindig hasznos információt szolgáltat az éppen aktuális bűnözési trendekkel, az áldozattá válás megelőzésével kapcsolatban.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Egyedül élő idősek áldozattá válása.	Rendőrségi tájékoztatók, előadások szervezése.
65 év feletti lakosság számának növekedése a teljes népességen belül, helyi társadalom öregedése.	Szociális és egészségügyi ellátórendszer fókuszába az idős korosztály állítása, számukra minél több, szükségletekhez igazodó szolgáltatás és ellátás biztosítása, igény szerint kapacitás-bővítése. Ennek keretében a közösségi szintér (művelődési ház) energetikai korszerűsítése, teljeskörű akadálymentesítése.
Informatikai jártasság időskorban	Kérdőíves felmérés készítése.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

Településünkön nincs olyan munkahely, ami kimondottan a fogyatékkal élőket foglalkoztatja.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Szükséges a településen a fogyatékkal élők körének beazonosítása és az ő igényeik felmérése munkavállalás szempontjából.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Nem rendelkezünk hátrányos megkülönböztetésről információval.

- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Helyben nincsenek önálló életvitelt támogató programok, szolgáltatások, illetve nappali ellátást biztosító intézmény sem. Ugyanúgy, mint az idős korosztály esetében a fogyatékkal élőknek való segítségnyújtásra adhat lehetőséget a diákok kötelező 50 órás közösségi szolgálata, valamint egyéb önkéntes szerveződések (pl. civil szervezetek).

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2015	14	24	38
2016	14	22	36
2017	13	20	33
2018	15	20	35
2019	13	19	32
2020	12	19	31
2021	11	18	29

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat – Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogya- tékos személyek száma (TS 128)
2015	0
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A településen fogyatékkal élők jellemzően a fogyatékukhoz tartozó ellátásokban részesülnek, melyeknek megállapítása fő szabály szerint nem helyi hatáskörbe tartozik, ezért viszonylag kevés információ áll rendelkezésre.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Családi segítséggel jutnak el a szükséges egészségügyi és rehabilitációs ellátásokhoz. Akiknél a családi támogatás nem megoldott, a szociális szervek tudnak segítséget nyújtani az eljutásban. A hivatalban nem jellemző a megkeresés ilyen segítségkérés ügyében.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Tökön a középületek felújítása az akadálymentesítés jegyében zajlik. Az önkormányzat hivatalnál, az orvosi rendelőnél szükség van változtatásra az óvoda komplexen akadálymentesített a művelődési ház, könyvtár részben akadálymentesítettek, de van javítani való. Ezeket az önkormányzat csak pályázati forrásból fogja tudni megvalósítani.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A közszolgáltatásokhoz, kulturális programokhoz való hozzáférés helyszínei részben az előző pontban felsorolt épületek, másrészt a közterületek.

Sportprogramok terén javulás lesz, ha elkészül az új sportközpont.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Az önkormányzati tulajdonú épületek egyben az önkormányzati munkavállalók munkahelyei, részben akadálymentesítettek. A vállalkozások által fenntartott munkahelyekre vonatkozóan nem rendelkezünk információkkal.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A település központjában, illetve a lakott területen belül, a településen átmenő országos összekötő út mentén kiépített járdák állapota katasztrófális és balesetveszélyes erősen felújításra és akadálymentesítésre szorulnak. A 102-es főúton közlekednek a közösségi közlekedés járművei, így az út menti 4 buszmegállóból akadálymentesen lehet elérni az alacsonypadlós járműveket.

f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Nincsenek helyi szolgáltatások.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Forráshiány miatt a településen nincsenek hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Tekintettel a fogyatékossgal élők alacsony létszámára, valamint forráshiány miatt egyelőre nincsenek ilyen programok a településen. Több településsel összefogva illetve regionális szinten képzelhetők el ilyen jellegű programok.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Egyelőre nem rendelkezünk elegendő információval, hogy melyek lennének a fogyatékossgal élőket fokozottan érintő társadalmi problémák.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Adatgyűjtés fogyatékkal élőkről. A település nem rendelkezik olyan információval arra vonatkozóan, hogy a település lakosságát milyen a fizikai akadálymentesítésen kívül mely területek azok, ahol további beavatkozás, támogatás szükséges.	Az adatgyűjtés lehetőségeinek vizsgálata az adatgyűjtési és adatkezelési szabályok figyelembevételével, az adatok értékelése abból a szempontból, hogy szükségesek-e további intézkedések.
Közterületi járdák akadálymentesítése nem történt meg teljes körben.	Akadálymentesítés felújítás során, pályázati támogatással.
Járdák hiánya a településközponton kívül eső területeken.	Járdaépítések pályázati forrásból.
Művelődési Ház belső felújítása, átalakítása. Mozgáskorlátozottak részére nem került ki- alakításra illemhely.	Az épület felújítása pályázati források bevonásával biztosított.

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
102-es út járda leválasztása a közúttól, majd ezt követően járda teljes szakaszának felújítása.	Ezen útszakasz felújítása időszerű, az elkerülő út megépítése létfontosságú, járdafelújítása pályázati forrásból valósulhat meg
önkormányzati utak, hidak rongálódása.	Önkormányzati tulajdonú utak felújítása (kátyúzás, aszfaltozás). Belterületi útjaink javítása sikeres pályázat segítségével oldódhat meg.
Hunyadi utca fejlesztése II. ütem.	Magyar Falu Program út, híd és járda építése/felújítása pályázati forrás, MFP-UHJ/2024; futamideje 1 év
Bölcsőde ellátás hiánya.	Bölcsődei ellátás biztosítása intézményekkel történő szerződéskötés útján, bölcsődei ellátás támogatása a gyermekek magánintézményben történő elhelyezésével.
Közterületi járdák hiánya.	Járdaépítés pályázati forrásból valósulhat meg
Művelődési Ház belső felújítása, átalakítása. Mozgáskorlátozottak részére nem került kialakításra illemhely.	Az épület felújítása pályázati források bevonásával biztosított.
Szabadidő hasznos eltöltése, generációk találkozási pontja.	Programszervezés és folyamatos pályázatfigyelés olyan közösségi téri további kialakítása, állagmegóvással kapcsolatban, ahol minden generáció megtalálja a számára kedvező elfoglaltságot
Helytörténeti múzeum épülete állagmegóvása, felújítása szükséges. Az épület szerkezete miatt az épület beázik. Szigetelés nem megoldott.	Az épület felújítása pályázati források bevonásával biztosított.
Gyalogátkelőhely hiánya a 102-es főútvonalán, mely fő közlekedési útvonala Esztergom-Bicske szakasznak. Új gyalogátkelőhely létesítése szükséges. Okos zebra és/vagy lámpás gyalogátkelőhely létesítése.	Új gyalogátkelőhely létesítése pályázati forrásból.
Az új építésű gyalogátkelőhely - közvilágítás biztosítása.	Közvilágítás 102-es főúton pályázati forrásból.
Tűzoltó szertár funkció váltása – szolgálati lakás kialakítására.	Az épület felújítása pályázati források bevonásával biztosított.
„Járványkórház” jelenleg pince, a település kulturális élet központi részre. Az épület életveszélyes, ezért felújításra, állagmegóvása szükséges.	Az épület felújítása pályázati források bevonásával biztosított.
Óvodai férőhely bővítése, óvodai minicsoport kialakítása.	Az épület belső átalakításával kialakítható minicsoport. Az átalakítás pályázati forrásból valósulhat meg.
A településen bicikli út kialakítása, mely a munkába járást biztosít a lakosság számára.	A beruházás saját és/vagy pályázati források bevonásával biztosított.

Elnyert pályázatok a vizsgált időszakban:

<i>Pályázat neve</i>	<i>Kódja</i>	<i>Tartalma (rövid leírás)</i>	<i>Futamideje</i>	<i>Fenntartási időszak</i>
<i>Orvosi rendelő felújítás</i>	<i>MFP-HOR/2019</i>	<i>Eszközök és bútorok beszerzése. Három rendelő típus felújítása, átalakítása, korszerűsítése, funkcióváltása, bővítése.</i>	<i>1 év</i>	<i>2020.07.31 (tárgyidőszak kezdete) - 2025.07.31. (záró fenntartási jelentés)</i>
<i>Csillagvilág Óvoda udvarának felújítása és udvari eszközök fejlesztése Tök településen</i>	<i>MFP-OUF/2019</i>	<i>Önkormányzati tulajdonú óvoda udvarának felújítása és udvari eszközök fejlesztése valósul meg.</i>	<i>1 év</i>	<i>2020.12.31. (tárgyidőszak kezdete) - 2025.12.31. (záró fenntartási jelentés)</i>
<i>Táncsics Mihály utca felújítása Tökön</i>	<i>PM_ONKORMUT_2018_8</i>	<i>Táncsics Mihály utca felújítása Tökön</i>	<i>2 év</i>	<i>2019.02.08. (tárgyidőszak kezdete) - 2024.09.30. (záró fenntartási jelentés)</i>
<i>Önkormányzati épület és MŰV ház energetikai fejlesztése</i>	<i>KEHOP-5.2.9-16-2017-0162</i>	<i>Tök Községi Önkormányzat épületének és a Művelődési Ház energetikai korszerűsítése, megújuló energiával való fejlesztése</i>	<i>1 év</i>	<i>2019.09.11 (tárgyidőszak kezdete) - 2024.09.11. (záró fenntartási jelentés)</i>
<i>Önkormányzati tulajdonban lévő ingatlanok fejlesztése</i>	<i>MFP-ÖTIK/2021</i>	<i>Közösségi tér felújítása a töki Művelődési Ház területén</i>	<i>1 év</i>	<i>2022.10.21. (tárgyidőszak kezdete) - 2027.10.21. (záró fenntartási jelentés)</i>
<i>Kommunális eszköz beszerzése</i>	<i>MFP-KOEB/2021</i>	<i>Eszközbeszerzés közterületek karbantartására Tök településen</i>	<i>1 év</i>	<i>2022.04.20 (tárgyidőszak kezdete) - 2027.04.20. (záró fenntartási jelentés)</i>

<i>Élhető települések Sportpálya fejlesztés</i>	<i>TOP_PLUSZ_1.2.1-21_PT-2022-00064 Élhető települések</i>	<i>Közösségi, kulturális és sportolási infrastruktúra fejlesztés az élhetőbb Tök településért</i>	<i>3 év</i>	<i>2025.03.01 (záró elszámolás benyújtási hi.) - 2030.03.01. (záró fenntartási jelentés)</i>
<i>Magyar Falu Program út, híd és járda építése/felújítása</i>	<i>MFP-UHJ/2024</i>	<i>Hunyadi utca fejlesztése II. ütem</i>	<i>1 év</i>	<i>Tervezett benyújtás</i>
<i>Magyar Falu Program út, híd és járda építése/felújítása</i>	<i>MFP-UHK/2022</i>	<i>Hunyadi utca fejlesztése I. ütem</i>	<i>1 év</i>	<i>2023.08.31. (tárgyidőszak kezdete) -</i>
<i>Kommunális eszköz beszerzése</i>	<i>MFP-KOEB/2021</i>	<i>Eszközbeszerzés közterületek karbantartására Tök településen</i>	<i>1 év</i>	<i>2022.04.20 (tárgyidőszak kezdete) - 2027.04.20. (záró fenntartási jelentés)</i>
<i>Magyar Falu Program út, híd és járda építése/felújítása</i>	<i>MFP-UHK/2022</i>	<i>Hunyadi utca fejlesztése I. ütem</i>	<i>1 év</i>	<i>2023.08.31. (tárgyidőszak kezdete) -</i>
<i>Magyar Falu Program út, híd és járda építése/felújítása</i>	<i>MFP-UHK/2024</i>	<i>Hunyadi utca fejlesztése II. ütem</i>	<i>év</i>	<i>tervezett benyújtás</i>

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);
Tök Község Önkormányzata és a civil szervezetek együttműködése elsősorban a személyes kapcsolatokon alapszik, hivatalos partnerségi megállapodások kevésbé jellemzőek, illetve a pályázati úton elnyert önkormányzati támogatások folyósításához szükséges megállapodások a jellemzőek.

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A településen nemzetiségi önkormányzat nem működik, azonban az egyházi és civil szereplőkkel az Önkormányzat jellemzően szorosan együttműködik. Az Önkormányzat minden évben forrást különít el költségvetésében a civil szervezetek támogatása céljából, a civil szféra képviselői pedig a települési rendezvények szervezésében és lebonyolításában is rendszeres jelleggel vállalnak aktív szerepet. Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő esetleges problémák felmerülése esetén az Önkormányzat és a problémában érintett személy/csoport érdekeit képviselő civil vagy egyházi szereplő közösen szoros együttműködésben keres megoldást a bajba jutott(ak) megsegítése céljából.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Budakörnyéki Önkormányzati Társulást Biatorbágy, Budajenő, Budakeszi, Herceghalom, Nagykovácsi, Páty, Perbál, Remeteszőlős és Tök Telki, Tinnye és Pilisjászfalu települések önkormányzatai önkéntes alapon hozták létre. A társulás székhelye Budakeszi város.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Tökön nemzetiségi önkormányzat nem működik, így a kérdés a településre vonatkozóan nem releváns.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A szervezetek alapszabályukban meghatározott módon képviselik tagságukat, társadalmi párbeszédet kezdeményeznek szükség esetén, támogatják lehetőségükhöz mérten a látókörükben élő rászoruló célcsoport tagjait.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A for-profit szféra konkrét szerepvállalása az esélyegyenlőségi feladatok ellátásában nem jellemző településünkön, a profitorientált szereplők tevékenységükkel inkább a gazdasági élet élénkítéséhez, ezen keresztül pedig a munkanélküliség csökkentéséhez járulnak hozzá,

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítése során intézményi, a civil szervezetek, az egyházak, az állami intézmények bevonásra kerültek az egyes esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő problémák feltárásának folyamatába. Elsőként az adatszolgáltatás kapcsán működtek velünk együtt, de a problémák beazonosítása, megfogalmazása terén is segítségünkre voltak. Az egyeztetések személyes, telefonos és elektronikus formában zajlottak.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program – annak tervezete képviselő-testület általi megtárgyalását, majd elfogadását követően – kihirdetésre kerül a település honlapján (www.tok.hu), valamint a Polgármesteri Hivatal hirdetőtábláján és a könyvtárban, hogy bárki számára megismerhető legyen. A helyi intézmények, az egyházak, a civil szféra képviselői, illetve a lakosság visszajelzéseit az Önkormányzat beépíti a végrehajtással kapcsolatos feladatok ellátásának folyamatába.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Igény helyben elérhető kihelyezett szűrővizsgálat megszervezésére.	Szűrővizsgálatok lehetőségeinek felkutatása, szervezése.
	Rászorulóknak eljutásának segítése egészségügyi fejlesztő illetve rehabilitációs intézményekhez.	Önkéntesek bevonásával helyi autókkal egyfajta közösségi közlekedés megszervezése.
	Szociális és piaci alapon bérbe adható önkormányzati lakás hiánya.	Lehetőség szerint önkormányzati lakásállomány vásárlással történő bővítése. Meglévő önkormányzati tulajdonú Fő utcai házasingatlan szociális bérlakássá történő átalakítása, felújítása. Minezek pályázati források bevonásával.
	Adományok szűkös kerete.	Éves szinten többszöri szervezett adománygyűjtés helyi szervezetek, egyház, civil szervezetek bevonásával.
	Helytörténeti múzeum épülete állagmegóvása, felújítása szükséges. Az épület szerkezete miatt az épület beázik. Szigetelés nem megoldott.	Az épület felújítása pályázati források bevonásával biztosított.
	Közmunkaprogram kiszélesítése a településen.	Budakeszi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztállyal szoros együttműködés kialakítása.
Gyermekek	Gyermekek számára szabadidős programok korlátozottak.	Kulturális szféra (könyvtár) illetve civil szervezetek bevonásával több tábor szervezése.
	Kevés szabadidős és sportprogram.	Több szabadidős és sportprogramok szervezése, biztosítása.
Nők	Alacsony végzettségű nők számának csökkentése.	Szakmai képzések, programok indítása, pályázati forrás.

	Bölcsődei ellátás hiánya.	Bölcsődei ellátás biztosítása intézményekkel történő szerződéskötés útján, bölcsődei ellátás támogatása a gyermekek magánintézményben történő elhelyezésével.
	Családon belüli erőszakról információ hiány.	Adatgyűjtés, jelzőrendszer.
	A gyermekükkel otthon lévő nők elszigetelődnek.	A közösségi terekben szervezett programok, foglalkozások. Kisgyermekes anyukáknak közösségi programok, előadások szervezése civil szervezetek által.
	Óvodai férőhely bővítése, óvodai minicsoport kialakítása.	Az épület belső átalakításával kialakítható minicsoport. Az átalakítás pályázati forrásból valósulhat meg.
Idősek	Egyedül élő idősök áldozattá válása.	Rendőrségi tájékoztatók, előadások szervezése.
	65 év feletti lakosság számának növekedése a teljes népességen belül, helyi társadalom öregedése.	Szociális és egészségügyi ellátórendszer fókuszába az idős korosztály állítása, számukra minél több, szükségletekhez igazodó szolgáltatás és ellátás biztosítása, igény szerint kapacitás-bővítése. Ennek keretében a közösségi színtér (művelődési ház) energetikai korszerűsítése, teljeskörű akadálymentesítése.
	Informatikai jártasság időskorban	Kérdőíves felmérés készítése.
Fogyatékkal élők	Adatgyűjtés fogyatékkal élőkről. A település nem rendelkezik olyan információval arra vonatkozóan, hogy a település lakosságát milyen a fizikai akadálymentesítésen kívül mely területek azok, ahol további beavatkozás, támogatás szükséges.	Az adatgyűjtés lehetőségeinek vizsgálata az adatgyűjtési és adatkezelési szabályok figyelembevételével, az adatok értékelése abból a szempontból, hogy szükségesek-e további intézkedések.
	Közterületi járdák akadálymentesítése nem történt meg teljes körben.	Akadálymentesítés felújítás során, pályázati támogatással.
	Járdák hiánya a településközponton kívül esőterületeken.	Járdaépítések pályázati forrásból.
	Művelődési Ház belső felújítása, átalakítása. Mozgáskorlátozottak részére nem került kialakításra illemhely.	Az épület felújítása pályázati források bevonásával biztosított.
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	102-es út járda leválasztása a közúttól, majd ezt követően járda teljes szakaszának felújítása.	Ezen útszakasz felújítása időszerű, az elkerülő út megépítése létfontosságú, járdafelújítása pályázati forrásból valósulhat meg

önkormányzati utak, hidak rongálódása.	Önkormányzati tulajdonú utak felújítása (kátyúzás, aszfaltozás). Belterületi útjaink javítása sikeres pályázat segítségével oldódhat meg. -
Hunyadi utca fejlesztése II. ütem.	Magyar Falu Program út, híd és járda építése/felújítása pályázati forrás, MFP-UHJ/2024; futamideje 1 év
Bölcsőde ellátás hiánya.	Bölcsődei ellátás biztosítása intézményekkel történő szerződéskötés útján, bölcsődei ellátás támogatása a gyermekek magánintézményben történő elhelyezésével.
Közterületi járdák hiánya.	Járdaépítés pályázati forrásból valósulhat meg
Művelődési Ház belső felújítása, átalakítása. Mozgáskorlátozottak részére nem került kialakításra illemhely.	Az épület felújítása pályázati források bevonásával biztosított.
Szabadidő hasznos eltöltése, generációk találkozása.	Programszervezés és folyamatos pályázatfigyelés olyan közösségi téri további kialakítása, állagmegóvással kapcsolatban, ahol minden generáció megtalálja a számára kedvező elfoglaltságot
Helytörténeti múzeum épülete állagmegóvása, felújítása szükséges. Az épület szerkezete miatt az épület beázik. Szigetelés nem megoldott.	Az épület felújítása pályázati források bevonásával biztosított.
Gyalogátkelőhely hiánya a 102-es főútvonalán, mely fő közlekedési útvonala Esztergom-Bicske szakasznak. Új gyalogátkelőhely létesítése szükséges. Okos zebra és/vagy lámpás gyalogátkelőhely létesítése.	Új gyalogátkelőhely létesítése pályázati forrásból.
Az új építésű gyalogátkelőhely - közvilágítás biztosítása.	Közvilágítás 102-es főúton pályázati forrásból.
Tűzoltó szertár funkció váltása – szolgálati lakás kialakítására.	Az épület felújítása pályázati források bevonásával biztosított.
„Járványkórház” jelenleg pince, a település kulturális élet központi részre. Az épület életveszélyes, ezért felújításra, állagmegóvása szükséges.	Az épület felújítása pályázati források bevonásával biztosított.
Óvodai férőhely bővítése, óvodai minicsoport kialakítása.	Az épület belső átalakításával kialakítható minicsoport. Az átalakítás pályázati

		forrásból valósulhat meg.
	A településen bicikli út kialakítása, mely a munkába járást biztosít a lakosság számára.	A beruházás saját és/vagy pályázati források bevonásával biztosított.

Jövőképünk

- Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák a mai helyzetéhez hasonlóan a helyi társadalomba integráltan élnek.
- Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők helyzetén az önkormányzati eszközökön túl a helyi civilszervezetekkel együttműködve segítsünk.
- Kiemelt területnek tartjuk a gyermekeket vállaló családok támogatását, a gyermekszegénység megelőzését, a minőségi oktatást, a gyermekek oktatási fejlesztése helyi lehetőségeinek növelését, a gyermekek és fiatalok szabadidejének értelmes eltöltésének megszervezését, támogatását.
- Folyamatosan odafigyelünk az idősök helyi társadalmi életben való részvételére, programok szervezésével. Fontos számunkra az egyedülálló, gondoskodásra szoruló idősök támogatása. Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a nők munkába állását segítő intézkedéseket, oktatási intézmények kapacitásának megtartásával, bővítésével, a gyermekek számára programok szervezésével.
- Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők igényeinek megismerésére, az igények szerinti segítség nyújtására.
- Elengedhetetlen feladatnak tartjuk a családon belüli erőszak feltérképezését és annak csökkentését.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

In- téz- k edés sor- szá- ma	Az intézke- dés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elér- ni kívánt cél	A cél össz- hangja más helyi stra- tégiai do- kumentum- okkal	A cél kapcs- olódása országos szakma- politikai stratégia- khöz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósítá- sának határ- ideje	Az intéz- kedés eredmé- nyességét mérő indi- kátor(ok)	Az intéz- kedés megvalósí- tásához szükséges erőforrá- sok (hu- mán, pénzügyi, technikai)	Az intéz- kedés ered- ménye- inek fenn- tart- ható- sága	Önkor- mányza- t közötti együtt- műkö- désben megvaló- suló in- tézke- désben az egy- ütt- működés bemuta- tása
	0. Településszintű probléma											
1	járda felújítás	meglévő járdák állapota leromlott, felújításra szorulnak	jó minőségű járdák ki- alakítása	nem releváns	nem releváns	járdafelújításhoz kapcsolódó tervek készítése, felújítás kivite- lezése	önkormányzat	sikeres pályázat esetén a támo- gatási szerző- désben foglalt dátum szerint	javított járda hosz- szak	pénzügyi forrás	fenn- tartha- tó	nem rele- váns
2	utak, hidak javítása	utak minősége rom- lott a szélsőséges időjárás és a meg- növekedett gépjár- művek igénybe vétele miatt	kátyúk meg- szüntetése, út minősé- gének javí- tása, árkok kialakítása	nem releváns	nem releváns	útkarbantartások elvégzése	önkormányzat	sikeres pályá- zat esetén a támogatási szerződésben foglalt dátum szerint	javított utak hossza	pénzügyi forrás	fenn- tartha- tó	nem rele- váns

3	II. ütem Hunyadi utca fejlesztés	belterületi útjaink javítása, szilárd útburkolattal, járdával való kialakítása. Szükséges	teljeskörűen kialakított szilárd útburkolatok járdával kiegészítve a településen.	nem releváns	nem releváns	az útburkolat aszfalttal történő ellátása	önkormányzat	sikeres pályázat esetén a támogatási szerződésben foglalt dátum szerint	település aszfaltos út hossza, műszaki átadás-átvétel, jegyzőkönyvek	pénzügyi forrás	fenntartható	nem releváns
4	bölcsődei ellátás hiánya	akadályozó tényező az édesanyák munkába állását illetően, hogy nem megoldott a településen a bölcsődei ellátás,	bölcsődei ellátás biztosítása intézményekkel történő szerződéskötés útján, bölcsődei ellátás támogatása a gyermekek magánintézményben történő elhelyezésével	nem releváns	nem releváns	képviselőtestületi döntés az ellátás bevezetéséről, anyagi források biztosításáról	önkormányzat	2025. június	növekvő bölcsődei ellátásban részesített létszáma, ellátási szerződések megkötése az ellátó intézményekkel	humán/pénzügyi források	fenntartható	nem releváns
5	közterületi járdák pótlása	járdák hiánya a településközpontban és a központon kívüli eső területeken	járdák építése az akadálymentes és biztonságos közlekedés érdekében	nem releváns	nem releváns	tervezés, pályázat járdaeépítési tevékenységre	önkormányzat	sikeres pályázat esetén a támogatási szerződésben foglalt dátum szerint	épített járdák hossza, műszaki átadás-átvétel, jegyzőkönyvek	pénzügyi/technikai források	fenntartható külső források bevonásával	nem releváns

6	Művelődési Ház - mozgáskorlátozott illemhely	az épületben nem biztosított a mozgáskorlátozott részére az akadálymentes illemhely	belső átalakítással történő kialakítás	nem releváns	nem releváns	női és férfi mellékhelyiségben egy-egy akadálymentes illemhely kialakítása	önkormányzat	sikeres pályázat esetén a támogatási szerződésben foglalt dátum szerint	akadálymentes illemhely kialakítása, műszaki átadás-átvétel, jegyzőkönyv	humán/pénzügyi/technikai	fenntartható	nem releváns
8	Helytörténeti múzeum épület felújítása	az épület elhanyagolt állapotú, tetőszerkezete sérült, az épület helyiségeiben nem megoldott a fűtés	az épület felújítása, állagmegóvása, víz-elvezetés, fűtésrendszer kialakítása, energetikai felújítás	nem releváns	nem releváns	tervezés, kivitelezés	önkormányzat	sikeres pályázat esetén a támogatási szerződésben foglalt dátum szerint	műszaki átadás-átvétel	pénzügyi/technikai források	fenntartható	nem releváns
9	gyalogátkelő létesítése	a 102-es főútvonalán, mely fő közlekedési útvonala Esztergom-Bicske szakasznak. Új gyalogátkelőhely létesítése szükséges.	Okos zebra és/vagy lámpás gyalogátkelőhely létesítése.	nem releváns	nem releváns	kivitelezés	önkormányzat	sikeres pályázat esetén a támogatási szerződésben foglalt dátum szerint	műszaki átadás-átvétel	pénzügyi/technikai források	fenntartható	nem releváns
10	gyalogátkelőhely - közvilágítással való ellátása	a 102-es főútvonalán, mely fő közlekedési útvonala Esztergom-Bicske szakasznak. Új gyalogátkelőhely létesítését követően közvilágítás kialakítása szükséges a biztonságos közlekedésre való tekintettel	az elkészült gyalogátkelőhely közvilágítással történő ellátása	nem releváns	nem releváns	tervezés, kivitelezés	önkormányzat	sikeres pályázat esetén a támogatási szerződésben foglalt dátum szerint	műszaki átadás-átvétel	pénzügyi/technikai források	fenntartható	nem releváns

11	Szolgálati lakás kialakítása	önkormányzat feladatok ellátása biztosítása céljából szükséges szolgálati lakás megléte, pl házi orvosi szolgálat, egyéb munkavállaló esetén	a jelenlegi "tűzoltószertár" átalakítása szolgálati lakássá	nem releváns	nem releváns	tervezés, engedélyeztetés, kivitelezés	önkormányzat	sikeres pályázat esetén a támogatási szerződésben foglalt dátum szerint	építési engedély, műszaki átadás-átvétel, jegyzőkönyvek	penzügyi forrás	fenntartható	nem releváns
12	Járványkórház felújítása	Kulturális élet központi helyszíne az épület. Az épület életveszélyes, felújítása szorul.	az épület régi stílusának megtartása mellett az életveszélyes állapot megszüntetés	nem releváns	nem releváns	tervezés, kivitelezés	önkormányzat	sikeres pályázat esetén a támogatási szerződésben foglalt dátum szerint	felújítási tervek, műszaki jegyzőkönyvek, átadás-átvétel	penzügyi forrás	fenntartható	nem releváns
13	óvodai férőhely bővítése, óvodai minicsoport kialakítása.	lakossági igény, hogy a 2,5 éves gyermekek óvodai ellátásban részesüljenek	nők munkába állásának elősegítését szolgálná	nem releváns	nem releváns	a jelenlegi óvoda belső átalakításával csoportszoba kialakítása	önkormányzat	sikeres pályázat esetén a támogatási szerződésben foglalt dátum szerint	gyereklétszám növekedése	humán/penzügyi források	fenntartható külső források bevonásával	nem releváns
14.	bicikli útszakaszkész tervezése	településen nem megoldott a biztonságot biciklizés	bicikli út kialakításához tervezés elkészítése	nem releváns	nem releváns	tervezői munka	önkormányzat	sikeres pályázat esetén a támogatási szerződésben foglalt dátum szerint	tervrajzok megléte	humán/penzügyi források	fenntartható	nem releváns

	I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége											
1	szűrővizsgálatok megszervezése	igény helyben elérhető kihelyezett szűrővizsgálat megszervezésére	lakosság egészségügyi helyzetének javulása	nem releváns	nem releváns	egyre több a lakosság igényeihez igazodó egészségügyi szolgáltatás biztosítása	önkormányzat/házi orvos/védőnő	folyamatos, 2028. december	pozitív visszajelzések a lakosság részéről, egészségügyi problémák mérséklődése	humán/pénzügyi/technikai források	fenn tartható	Budakeszi Járás Egészségfejlesztési Iroda keretében javasolt
2	egészségügyi és rehabilitációs intézményhez történő eljutás	rászorulóknak segítése egészségügyi fejlesztő illetve rehabilitációs intézményekhez.	célcsoportok számára elérhetővé tenni az egészségügyi szolgáltatásokat	nem releváns	nem releváns	önkéntesek bevonásával helyi autókkal egyfajta közösségi közlekedés megszervezése.	önkormányzat/HÍD	folyamatos, 2028. december	pozitív visszajelzések	humán/pénzügyi/technikai források		felülvizsgálata a BÖT keretén belül
3	önkormányzati lakásállomány bővítése	szociális és piaci alapon bérbe adható önkormányzati lakás hiánya	bérbe adható önkormányzati lakások számának emelése, elősegítve ezzel az esetleges lakhatási problémák enyhítését, megoldását	önkormányzat költségvetése, gazdasági programja	nem releváns	Lehetőség szerint önkormányzati lakásállomány vásárlással történő bővítése. Meglévő önkormányzati tulajdonú Fő utcai házasingatlan szociális bérletkéssé történő átalakítása, felújítása.	önkormányzat	2028. december	a bérbe adható lakások számának növekedése	humán/pénzügyi források	erőforrások hosszú távú megléte esetén biztosított	nem releváns

4	adományok gyűjtése	egyedülállók és szociálisan rászorultak segítése	szociális hátrányok csökkentése	nem releváns	nem releváns	adománygyűjtő akciók szervezése, felhívások megjelentetése, adományok érintettekhez történő eljuttatása	önkormányzat, civilszervezetek, HÍD, katolikus/református egyház	folyamatos, 2028. december	adományhoz jutók száma, dokumentáltság adomány átvételi jegyzék fenntartható	humán/pénzügyi/technikai források	fenntartható	nem releváns
5	közfoglalkoztatottak bővítése	közmunka program kiegészítése a településen	közfoglalkoztatottak számának növelés	nem releváns	nem releváns	munkaerőpiaci programok és szolgáltatások biztosítása, igénybevételük ösztönzése	önkormányzat	folyamatos, 2028. december	munkanélküliség csökkenése	humán/pénzügyi források	közfoglalkoztatottak száma, dokumentáltság, hatósági szerződés fenntartható	nem releváns
	II. A gyermekek esélyegyenlősége											
1	tinédzserek részére közösségépítő, szabadidős programok szervezése	iskolás korú fiatalok részére hiányoznak a közösségépítő, az értelmes szabadidő eltöltését célzó programok	tinédzsereket vonzó programok megléte	nem releváns	nem releváns	Tinédzsereket vonzó programok szervezése	polgármester, iskola igazgató	2026.június	programok száma, jelenléti ívek	pénzügyi/humán források	fenntartható	nem releváns

2	kiskorúak részére szabadidős, szünidős programok szervezése	óvodás és kisiskolás korú gyermekek részére kevés a szabadidős program	változatos szünidei programok, fejlesztések megléte	nem releváns	nem releváns	több szabadidős, sport, tanulást segítő vagy fejlesztő program szervezése (tanulócsoportok, kézműves délutánok, közösségi kirándulás, stb) programszervezésbe bevonhatók körének meghatározása (könyvtár, civil szervezetek, helyi szociális szervezetek, óvoda, általános iskola), helyszínt az Önkormányzat a helyiségek felajánlásával biztosítja	polgármester, iskola igazgató, óvoda vezető, civil szervezetek	2026. december	több program, nyári tábor, Feljegyzés a résztvevők létszámáról	pénzügyi/humán források	fenntartható külső források bevonásával	nem releváns
---	---	--	---	--------------	--------------	--	--	----------------	--	-------------------------	---	--------------

III. A nők esélyegyenlősége												
1	alacsony végzettségű nők számának csökkenése	a statisztikai adatok alapján magas számban található alacsony iskolai végzettséggel rendelkező nő a településen	nők iskolázottságának emelésével munkaerő piaci helyzetük javítása	nem releváns	nem releváns	oktatási, szakmai képzések, programok keresése, indítása,	önkormányzat	sikeres pályázat esetén a támogatási szerződésben foglalt dátum szerint	képzések folyamatos figyelése, sikeres pályázat esetén képzés/képzések szervezése	humán/pénzügyi források	alacsony iskolai végzettségű nők száma, dokumentáltság: KSH adatok bázis, kimutatás fenntartható	nem releváns
2	gyermekes anyák munkába állásának segítése	akadályozó tényező az édesanyák munkába állását illetően, hogy nem megoldott a településen a bölcsődei ellátás,	bölcsődei ellátás biztosítása partner intézményekkel történő szerződéskötés útján, bölcsődei ellátás támogatása a gyermekek magánintézményben történő elhelyezésével	nem releváns	nem releváns	képviselőtestületi döntés az ellátás bevezetéséről, anyagi források biztosításáról	önkormányzat	2025. június	növekvő bölcsődei ellátásban részesített létszáma, ellátási szerződések megkötése az ellátó intézményekkel	humán/pénzügyi források		nem releváns

3	Óvodai férőhely bővítése, óvodai minicsoport kialakítása.	a 3-7 éves korosztály létszámának növekedése miatt az új korszerű óvodaépület is már szűkös lett. A 2,5 éves gyermekek felvételére már nincs lehetőség, ami akadályozó tényező az édesanyák munkába állását illetően.	megfelelő létszámú (25 fő alatti) óvodás csoportok működése, 2,5 éves gyerekek felvételének lehetővé tétele, nők munkába állásának elősegítését szolgálná	nem releváns	nem releváns	a jelenlegi óvoda belső átalakításával csoportszoba kialakítása, a meglévő óvodaépület kapacitásbővítés lehetőségén vizsgálata,	önkormányzat	sikeres pályázat esetén a támogatási szerződésben foglalt dátum szerint	műszaki átadás-átvétel jegyzőkönyv	pénzügyi/technikai források	fenntartható	nem releváns
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	egyedül élő idősek áldozattá válása.	az idősek közül egyre többen válnak áldozattá	kevesebb idős kerüljön áldozatra	nem releváns	nem releváns	kapcsolatfelvétel az illetékes rendőrséggel, felvilágosítások megszervezése	önkormányzat/HÍD	folyamatos	a bűncselekmények számának csökkentése,	humán	a rendőrségi adat-szolgáltatás fenntartható	nem releváns
2	egészségügyi felvilágosító programok és szűrések kis száma	a helyben elérhető felvilágosító programok és szűrések száma kevés	idősek egészségügyi felvilágosításának kiterjesztése, helyben elérhető szűrőprogramok számának emelése	nem releváns	nem releváns	egészségügyi felvilágosító programok és szűrések megszervezése	önkormányzat, házi orvos, védő	2025. december		humán/pénzügyi/technikai	megvalósuló programok, szűrések száma, dokumentáltság	nem releváns

3	Informatikai jártasság időskorban	nem ismert, hogy az időskorúak hány százaléka rendelkezik informatikai jártassággal	felmérni az idősök informatikai jártasságát	nem releváns	nem releváns	felmérni az idősök informatikai jártasságát - kérdőív alkalmazásával	önkormányzat	2025. december	kitöltött kérdőívek száma	humán/pénzügyi/technikai	felmérés eredménye	nem releváns
V. A fogyatékkal élő személyek esélyegyenlősége												
1	adathiánya fogyatékkal élőkről	kevés információval rendelkezik a település	pontos adatok megismerése a településen	nem releváns	nem releváns	adatgyűjtéssel megismerni a kívánt információkat	önkormányzat	folyamatos	fogyatékkal élők száma	humán/pénzügyi/technikai	dokumentálás fenntartható	nem releváns
2	járdák akadálymentesítése	meglévő járdák nem alkalmasak mozgáskorlátozottak számára, járdák akadálymentesítése nem történt meg,	akadálymentes közlekedési területek kialakítása	nem releváns	nem releváns	akadálymentesítésre alkalmas járdaszakasz tervezetése	önkormányzat	sikeres pályázat esetén a támogatási szerződésben foglalt dátum szerint	akadálymentes járdák hossza, műszaki átadás-átvétel, jegyzőkönyvek	pénzügyi/technikai	dokumentálás fenntartható	nem releváns
3	Művelődési Ház - mozgáskorlátozott illemhely	az épületben nem biztosított a mozgáskorlátozott részére az akadálymentes illemhely	belső átalkatással történő kialakítás	nem releváns	nem releváns	női és férfi mellékhelyiségben egy-egy akadálymentes illemhely kialakítása	önkormányzat	sikeres pályázat esetén a támogatási szerződésben foglalt dátum szerint	női és férfi mellékhelyiségben egy-egy akadálymentes illemhely kialakítása, műszaki átadás-átvétel, jegyzőkönyvek,	humán/pénzügyi/technikai	dokumentálás fenntartható	nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalatokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

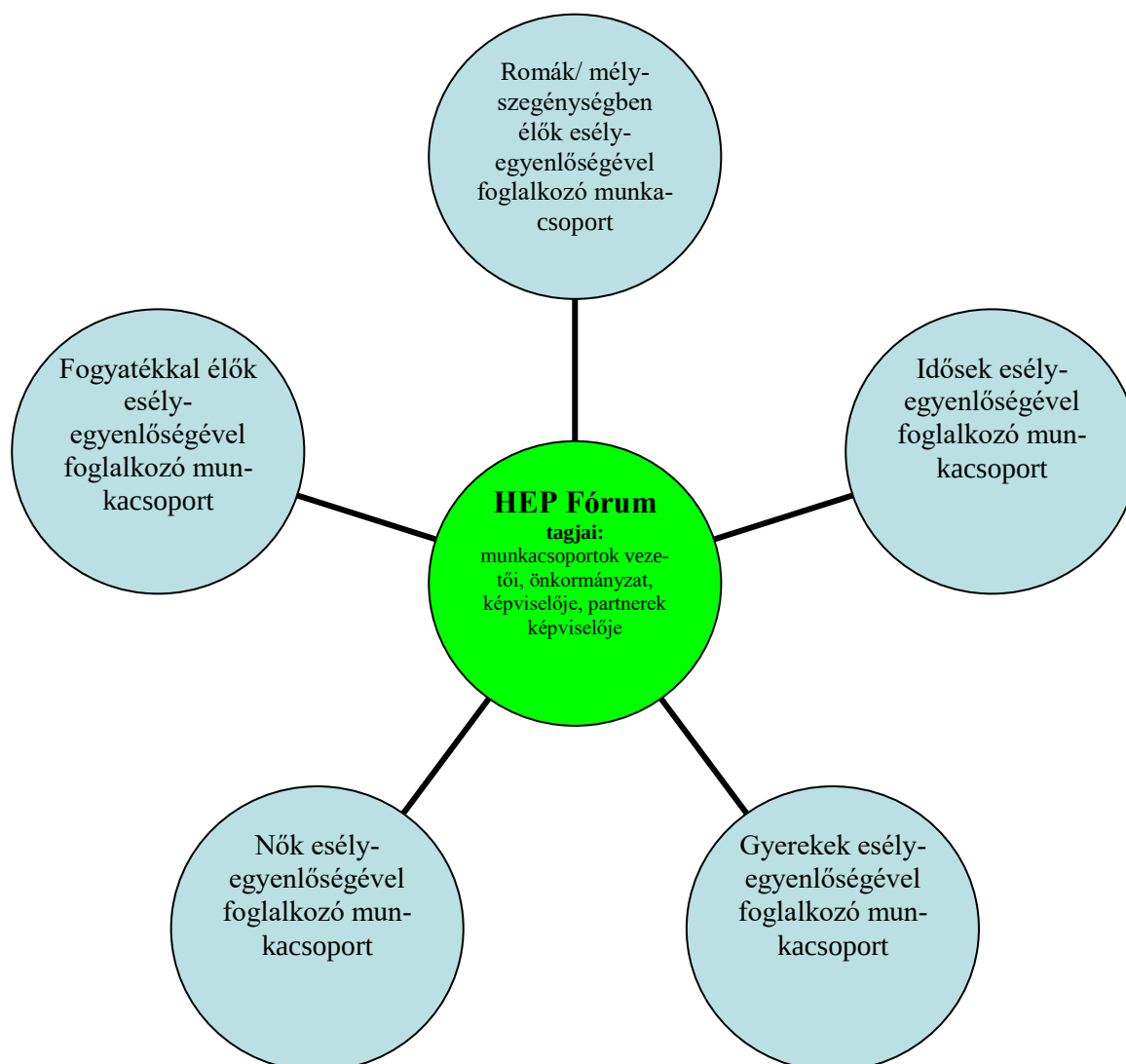
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása

- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település jegyzője, aljegyzője
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.

- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

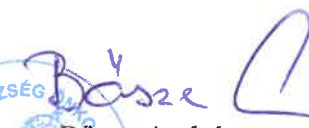
I. A Tök község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Tök község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 139/2023. (XII.14.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Tök, 2023. december 15.

Bősze András
polgármester

A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA

K i v o n a t

Tök Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2023. december 14-én (csütörtök) megtartott nyilvános, rendkívüli ülésén készült jegyzőkönyvéből.

A Képviselő-testület 5 igen (egyhangú) szavazattal a következő határozatot hozta:

**Tök Község Önkormányzatának Képviselő-testületének
139/2023. (XII.14.) számú határozata
az új Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadásáról**

1. Tök Község Önkormányzat Képviselő-testülete úgy dönt, hogy elfogadja Tök Község Önkormányzatának jelen határozat mellékletét képező új, egységes szerkezetbe foglalt Helyi Esélyegyenlőségi Programját 2024. és 2028. közötti időszakra.

2. A Képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy az 1. pontban foglalt döntésének megfelelően a Helyi Esélyegyenlőségi Programot az Önkormányzat nevében írja alá, és tegye meg a szükséges intézkedéseket az intézkedési tervben foglalt feladatok végrehajtása érdekében.

3. A Képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy az 1. pontban foglalt döntésről értesítse a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóságot, valamint gondoskodjon a 2. pontban foglalt döntéssel összefüggő feladatok végrehajtásáról.

Felelős: polgármester

Határidő: azonnal

**Bősze András s.k.
polgármester**

**dr. Verhóczki Zita s.k.
jegyző**

A kiadmány hitelül:

